SPRAWOZDANIE

DYREKCYI C. K. IV. GIMNAZYUM

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY

1906.

TREŚĆ:

WE LWOWIE
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO
1906.

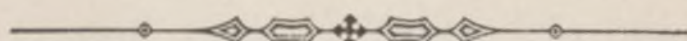
SPRAWOZDANIE

DYREKCYI C. K. IV. GIMNAZYUM

WE LWOWIE

ZA ROK SZKOLNY

1906.

TREŚĆ:

a) Emil Petzold: Reminiscencye z Tiecka w „Dziadach“.
b) Część urzędowa.

WE LWOWIE
NAKŁADEM FUNDUSZU NAUKOWEGO
1906.

Z DRUKARNI ZAKŁADU NARODOWEGO IMIENIA OSSOLIŃSKICH
pod zarządem Karola Jasińskiego.

Reminiscencye z Tiecka w „Dziadach“.

Napisał

EMIL PETZOLD.

Trudno przypuścić, żeby Mickiewicz w czasie t. zw. germanomanii nie poznał utworów Tiecka, uznanej głowy romantyzmu niemieckiego (choć podówczas już romantykiem znowu być przestawał); w bibliotece państwa Kowalskich chyba „Phantasus« jego znaleść się musiał. W pierwszym tomie — wyszedł r. 1812 — tego romantycznego »Dekamerona« jest kilka powiastek, niby nowel, niby baśni, arcydziełek poezyi prozą, które kto wie, czy nie stały u kolebki »Dziadów«. Z następującego streszczenia powinno przynajmniej wyniknąć, że pokrewieństwo motywów nie może być przypadkowe i ciekawem by nie przestało być nawet wtenczas, gdyby nie wystarczyło do wykazania zależności. Ale kto wie, czy nie ciekawszą jeszcze jest granica, poza którą się to pokrewieństwo kończy, linia cienka i krótka, ale ostro się rysująca, zdolna przyczynić się do charakterystyki odrębności romantyzmu niemieckiego z jednej strony, polskiego z drugiej.

Wspólność motywów wspomniana zachodzi przedewszystkiem między Tiecka powiastkami »Der Runenberg« (pisany r. 1801) i »Der Pokal« a fragmentami zwanymi częścią pierwszą »Dziadów«. Nie wyczerpanie tej kwestyi, tylko zwrócenie uwagi na nią, a może i zachęcenie kogo do dalszych poszukiwań jest zadaniem niniejszej notatki. Zajmę się też tylko jedną z powiastek: »Der Runenberg« [1]).

[1]) Tiecka cytuję, względnie streszczam — o ile się da, tylko w miarę, jak zachodzi pokrewieństwo rysów — podług wydania Gottholda Ludwika Klee (Meyers Klassiker-Ausgaben, Tiecks Werke, Zweiter Band), Mickiewicza podług wydania Towarzystwa Mickiewiczowskiego, podając jedynie liczbę wiersza.

Krystyan, syn ogrodnika, mieszkaniec nizin, w drzewa niezbyt obfitych, nie może sobie i tajemniczym tęsknotom duszy swojej znaleźć miejsca. Porzuca kolejno zawody ogrodnika, rybaka, handlowca w mieście, aż opowiadanie ojca o górach — widzianych w młodości — o podziemnej w nich pracy górników, o życiu myśliwych w ich lasach uświadamia mu ciemny dotychczas popęd i wyobraźnię napełnia przedstawieniami wysokich gór, lasów i jarów, hałasu łowów, rogów, głosu psów i zwierzyny. Odtąd świat otaczający go wydaje mu się małym, smutnym, ludzie jakby pogrążeni w pożałowania godnej nieświadomości mizernego swego życia. Nabrawszy z jakiejś książki wiadomości o najbliższych wielkich górach, gnany jakby obcą siłą, opuszcza swoje strony i udaje się do świata swoich marzeń. Przybywszy, kilka dni błądzi po górach, nad przepaściami, wśród lasów, upojony wymarzonym a niedoznanym dotychczas czarem, i staje do służby u starego leśniczego. Upływają trzy miesiące. Tu się rozpoczyna opowieść.

Zastajemy go samotnego, na polku[1]) sidła zastawiającego na ptaki, wśród szumu wód i kniei, rozważającego los swój i dziwiącego się sytuacyi, w której się znalazł, porzuciwszy koło powracającej zwyczajności. Przysłuchuje się melodyi zmieniającej się wód i wydaje mu się, jakoby w niezrozumiałych słowach mówiły doń tysiąc rzeczy, tak dla niego ważnych, i serdecznie mu smutno, że ich mów nie rozumie. Ale, rozglądnąwszy się, znów nabiera otuchy, a wracające poczucie szczęścia i wesela znajduje wyraz w głośno odśpiewanej pieśni myśliwskiej, której ostatnie wiersze poświęcone są przyszłej ukochanej. Wieczór zapada i noc, młodzieńcem znowu owłada poczucie samotności i potrzeba towarzystwa, miejsca jednak swego opuścić mu się nie chce, brak zdecydowania zaczyna go dręczyć, do płaczu niemal go doprowadza. Wtem bezmyślnie wyrywa sterczący z ziemi korzonek i — z przerażeniem słyszy jęk żałosny, rozchodzący się pod ziemią i gubiący przeciągłymi tony gdzieś w dali. Przejęty do samej głębi, jakby dotknął rany, na którą ciało natury ginące w boleściach skonać miało, zrywa się i chce uciec, bo przypomina sobie zasłyszane niegdyś opowiadania o Mandragorze, której skomlące jęki, gdy się ją wyrwie z ziemi, przyprawić mogą o utratę zmysłów.

---

[1]) podług Lindego = Vogelherd.

Wtem ogląda się — obcy jakiś człowiek za nim stoi i uprzejmie na niego spoglądając pyta, dokąd idzie. Młody strzelec — choć przed chwilą życzył sobie towarzystwa — przerażony nagłem spełnieniem się życzenia, po powtórnem dopiero zapytaniu obcego przychodzi do siebie i odpowiada. Szybko nabiera zaufania do towarzysza, który mu się wydaje jakby dawnym znajomym, i spowiada się w rozmowie z obecnych nastrojów i z dziejów swej młodości.

Obcy wysłuchuje uważnie zwierzeń strzelca, droga tymczasem z ciemnego lasu ich wyprowadza i przed nimi roztwiera się szeroki, magicznem światłem księżyca oblany krajobraz górski pełen urwisk z górą stromą, prastaremi zwaliskami uwieńczoną, na ostatnim planie. Na nią obcy zwraca uwagę młodzieńca, któremu już leśniczy cudy o niej był opowiedział; »kto tylko szukać umie«, powiada, »kogo serce tam szczerze pociąga, prastarych ten znajdzie tam przyjaciół i wspaniałości, wszystko, czego najgoręcej pragnie«. Sam zaś rozstaje się z myśliwym i odchodzi do siebie, do głębi, gdzie sąsiadami mu są kruszce a górskie wody dziwy prawią. Za chwilę przebrzmiewają kroki znikającego w zaroślu towarzysza, a strzelec, jakby mu kto skrzydła przypiął, spieszy ku owej górze tajemniczej — Runenberg[1]) zwanej — serce jego puka, radosnem uczuciem napełnione, tak wzbierającem, że aż w lęk się zamienia.

Z dalszych losów Krystyana już tylko kilka momentów tu należy: cudowne zjawisko olbrzymiej, nadziemskiej piękności dziewicy, widzianej w starej, wspaniałej sali wśród zwalisk góry tajemniczej; jej pieśń; tablica kamienna, wysadzana dyamentami, rubinami i innymi szlachetnymi kamieniami w tajemnicze linie i znaki, którą mu dziewica wychylając się na pamiątkę podaje, a którą następnie, spadłszy ogłuszony wrażeniem ze stromej wysokości, gubi; powrót do spokojnego życia po owej pełnej czarów nocy; ożenienie się w nizinie i pięć lat życia, tylko raz widokiem znów nawiedzonych gór i przypomnieniem dawnych pokus i niby szałów zamąconego; pobyt w jego domu podróżnego, który w depozycie złoto zostawia, sam — jak mówi — odchodząc w głębie gór pobliskich, dokąd go widzenia cudowne zwabiają; kusząca, zmysły mącąca moc lśniącego kruszcu; wznawiająca się potęga czarów, niegdyś doznanych;

---

[1]) Gotyckie *runa* = tajemnica, tajemna narada, staroskandynawskie *run* = tajemnica, runa; średnioniemieckie *runen*, nowoniemieckie *raunen* = = mówić głosem przytłumionym, aby nikt trzeci nie słyszał.

przekonanie, że ów gość był właściwie cudowną niewiastą z góry runicznej; zjawienie mu się w sąsiednim lesie tego gościa, który zbliżając się przybiera postać wstrętnie brzydkiej i groźnej »baby leśnej«, i pyta, czy nigdy jej nieznał, a znowu znikając przypomina królewskie kształty i chód i złoty welon dziewicy, a zostawia ową tablicę magiczną; zwycięstwo zgubnych potęg, za których głosem Krystyan opuszcza rodzinę, aby iść szukać w głębiach cudownych skarbów; zjawienie się wreszcie po latach na chwilę w zmienionej strasznie postaci żonie swojej, która, zmuszona okolicznościami, drugi raz wyszła była za mąż, Krystyana uważając za umarłego.

Z dzieckiem najmłodszem z drugiego małżeństwa u piersi, w towarzystwie córki Krystyanowej, widzi raz dziwaczną postać, zbliżającą się do niej. Człowiek to w podartej odzieży, bosy, o twarzy zczerniałej, od słońca ogorzałej, oszpeconej nadto brodą długą, nastroszoną; na głowie nie miał okrycia, natomiast włosy oplecione wieńcem z zielonego liścia, który sprawiał, że dzika postać wydawała się jeszcze dziwaczniejszą. Na grzbiecie dźwigał wór ciężki, szczelnie zasznurowany, a podpierał się młodą sosną. Odetchnąwszy i przywitawszy się, zdejmuje ciężar, wysypuje bez wartości kamienie z wora, każe podziwiać kobietom ich niewypowiedzianą kosztowność i cieszy się ogniem w nich ukrytym. Córka bojaźliwie do matki się tuli. On zaś starannie znów zawiązując swe skarby, nazywa kobietę po imieniu i zdumionej, skąd ją zna, drżącej w przeczuciu, wymienia swoje: Krystyan. »Uspokój się« — mówi — »dla ciebie jakbym umarł; tam w lesie piękna moja już na mnie czeka, potężna, w złoty welon zdobna«... I po krótkiem pożegnaniu z żoną i córką cicho oddala się; jeszcze go widzą w lesie rozmawiającego ze straszną babą leśną; następnie znika na zawsze.

Uważne na szczegóły, a nie dające im z drugiej strony zasłonić głównych linii rysunku i panujących w obrazie barw, przeczytanie sceny ostatniej »Części pierwszej« Dziadów (341—384) powinno mojem zdaniem wystarczyć do powzięcia przekonania, że struktura jej i ogólny nastrój — jeżeli miały wzór jaki — to w pierwszych scenach powiastki Tieckowskiej.

Młody strzelec, samotny, o spóźnionej porze dnia pieśń strzelecką śpiewa; inne mu jednak po głowie roją się myśli, inne

w sercu tęsknoty, taki bo to też myśliwy[1]). Tęsknoty go tajemnicze dręczą, głosy tajemnicze doń przemawiają. Mając wracać do ludzi, od których zresztą rad ucieka, czując potrzebę ich towarzystwa, przeraża się na widok niespodziewanego towarzysza[2]). Ten znów, istota tajemnicza, kusi młodzieńca niejasnemi obietnicami. — U Tiecka następnie zjawia się jeszcze kilkakrotnie w różnych postaciach, z oczu go już nie tracąc, nierozerwalnie z nim złączony czarem Mandragory i przemocnym popędem w sercu młodzieńca. Mickiewicz zaś w usta kusiciela wkłada słowa (480 n.):

Wiedz naprzód, iż gdzie stąpisz, jest wszędzie nad tobą
Pewna istota, która z oczu cię nie traci,
I że chce ciebie w ludzkiej nawiedzić postaci,
Jeżeli to, coś przyrzekł, zachowasz niezłomnie.

Nawet w szczegółach, zwrotach i wyrazach — nie znajdujących czasem ścisłego wytłómaczenia w związku sceny — możnaby upatrywać bez naciągania wpływ powiastki niemieckiej. Kilka przykładów:

Der Runenberg. (Jägergesang).	Dziady. Część pierwsza. (Pieśń strzelca).
....zwischen Steinen	341 n. Śród wzgórzów i jarów
. . . .	I dolin i lasów,
In den grünlebend'gen Hainen	Śród pienia ogarów
. . . .	I trąby hałasów.
Seine treuen Hunde bellen	
. . . .	
Durch den Wald die Hörner gellen	
. . . .	
Seine Heimat sind die Klüfte	
. . . .	
Froh und lustig....	349. Wesoły jak dziecko
. . . .	. . . .
Daß die Herzen mutig schwellen	351. Odważnie....
. . . .	
....jauchzend....	
Alle Bäume grüßen ihn	353 n. Witajcież rycerza, Pagórki i niwy.

[1]) Por. miejsce w księdze IV. »Pana Tadeusza«, w którem poeta mówi o sobie, błahym strzelcu, który w ciszy lasów litewskich tyle upolował dumań.

[2]) W rękopisie pierwotnie: »Hola, ktoś ty, dla Boga, ach co za straszliwy!« Porównaj także spotkanie Krystyana w lesie z obcym, który przemienia się w »ein altes Weib von der äußersten Häßlichkeit«.

Początek: Ein junger Jäger saß bei einem Vogelherde, ...	365 n. Czyj dowcip gnał rojem Lataczów do sideł?
.... stellte mir hohe Berge, Klüfte und Tannenwälder vor; .... ich hörte in Gedanken das Getöse der Jagd, die Hörner und das Geschrei der Hunde und des Wildes...	341 n. (p. w.).
er blickte mit einer Art Verwunderung auf, daß er sich nun in diesem Tale in dieser Beschäftigung wiederfand.	380. Lecz gdzież zaszedłem? 388. Takich, jak ty, myśliwych nie znalazłbyś wielu.
.... um sich aus dem Kreise der wiederkehrenden Gewöhnlichkeit zu entfernen. Es schien mir, als wenn alle Menschen um mich bei in der bejammernswürdigsten Unwissenheit lebten, und daß alle ebenso denken und empfinden würden wie ich, wenn ihnen dies Gefühl ihres Elends nur ein einziges Mal in ihrer Seele aufginge.	389—405. (Sąd o ciasnym zakresie i banalności interesów i codzień, co tydzień i co rok powtarzających się zajęć towarzyszów). 405. Szczęśliwi! — A ja... czemuż nie jestem jak oni? (Porównaj także wiersze, poświęcone towarzystwu niewieściemu, pozostałe w rękopisie: Odmiany tekstu, str. 387 n).
Es hat mich wie mit fremder Gewalt aus dem Kreise meiner Eltern und Verwandten hinweggenommen.	406. Cóż mię w pole goni? 455. .... Od ludzi ucieknę, ... świata się wyrzeknę.
er hätte weinen mögen, und er war durchaus unentschlossen, was er tun und vornehmen solle	411. Łez pustych, które, nie wiem, [skąd w oczach zaświecą, Westchnień bez celu, które [nie wiem, kędy lecą —
(Uosobienia, w które się wciela czar nieorganicznego królestwa przyrody)	414—432. (Tajemnicze głosy i widziadła nieuchwytne, znaki, że moce jakieś otaczają młodzieńca i szukają raportu [1]) z nim).

[1]) jak mówią spirytyści.

Er hörte auf die wechselnde Melodie des Wassers, und es schien, als wenn ihm die Wogen in unverständlichen Worten tausend Dinge sagten, die ihm so wichtig waren, und er mußte sich innig betrüben, daß er ihre Reden nicht verstehen konnte.	414. Myśl dziwna! Zawsze mi się [zdaje, Że ktoś łzy moje widzi i sły- [szy westchnienia I wiecznie około mnie krąży [na kształt cienia. Ileż razy w dzień cichy sze- [leszczą na łące Jakoby nimfy jakiejś stopki [latające; Spojrzę.... chwieją się kwia- [ty i podnoszą głowy, Jakby z lekka trącone.
Christian glaubte zwischen den Bäumen den goldenen Schleier, den hohen Gang, den mächtigen Bau der Glieder wiederzuerkennen. Er wollte ihr nacheilen, aber seine Augen fanden sie nicht mehr.	422. Spojrzałem, i mignęła naprzeciw zwierciadła Lekka postać, szepnęła jej powietrzna szata.
	427. Słowo nawet częstokroć, nie- [wyraźnie, głucho, Jak przelot nocnej muszki [pogłaska mi ucho.
(Tęsknota trawiąca za »potężną piękną«).	429—455. (Apostrofa do samotności córy tajemniczej).
(Krystyan upaja się jej widokiem).	433—438. (Prośba, by się w widzialne kształty oblekła): Niechaj twojej blask obsłony Długo, długo w oczach stoi.
(Śpiew jej).	439—444. (Prośba, by przemówiła): Piej syreno!

Ostatnia wreszcie scena powiastki, postać i zachowanie się Krystyana, uważanego za zmarłego, wracającego na chwilę z lasu, ze starych szybów, aby na zawsze zniknąć, chyba dość żywo Gustawa pustelnika z części czwartej Dziadów przypomina, »dziwacznie ubranego« »jak strach, lub rozbójnik«, »na skroniach trawa i liście« (97—101), którego się dzieci boją, który o sobie mówi (19): »Umarły!.... O nie! tylko umarły dla świata!«. I jeden i drugi idzie »zdaleka, nie wiem, z piekła czyli z raju, i dąży do tegoż kraju« (35 n); urywek z rozmowy między Gustawem a księdzem (23 n) mógłby być włożony prawie bez zmiany w usta Krystyana i jego żony:

Ksiądz: Kiedy się tobie przypatruję z bliska,
Zdaje mi się, że cię kiedyś widziałem w tej stronie....
Pustelnik: O tak, tak, byłem tutaj.... o dawno! za młodu!
Przed śmiercią!.... będzie trzy lata....

A ta gałąź jedliny, którą Pustelnik ciągnie: »im Gehen stützte er sich auf eine junge Fichte.« Jeżeli zaś Krystyan poucza żonę i córkę, że w krzemieniach i kwarcach i innych kamieniach, które tak mozolnie dźwiga i tak starannie przechowuje, kryją się niesłychane bogactwa i blaski, które one jednak zazdrośnie tają w sobie, to przypomina to żywo zachowanie się Pustelnika w obec swej jodły, »przyjaciela swego« (203 n, 220 n), »niezgrabnego, wychowanego w lesie«, któremu każe przywitać się (207) i opowiedzieć dzieje jego serca (212 n), jak Krystyan krzesaniem zmusza swe kamienie do okazania, »wes Geistes Kind sie sind«. Te niby proste kamienie, a w istocie klejnoty, wewnętrznem życiem żyjące (»in ihrem inwendigen Herzen«) — ta niby jodła, a w istocie gałąź cyprysowa, najzaufańszy powiernik miłości nieszczęśliwej »przyjaciela« — to zupełnie analogiczne symbole tragicznego opętania obydwu jednem przepotężnem, niechybnie do obłędu wiodącem uczuciem.

A jednak wszystkie te podobieństwa, czy pokrewieństwa, czy nawet zależności ani na chwilę nie mogą zasłonić prostej i oczywistej prawdy, że Krystyan i Tieck a Gustaw i Mickiewicz żyją w dwóch zupełnie różnych, obcych sobie światach.

Dusza niemiecka Tiecka, piewcy »der mondbeglänzten Zaubernacht«, twórcy słowa »Waldeinsamkeit[1])«, wrażliwa na życie przyrody i jej czary, wyrosła w czasie i pod wpływem Schellinga, kiedy to młode przyrodoznawstwo jeszcze nie wyemancypowało się z pod wpływów metafizyki i poezyi, a z mistyką Boehmowską, Taulerowską, Paracelsowską nawet mocnemi nićmi czuło się złączone, znalazła bliźniaczą siostrę w Norwegu Steffensie, badaczu przyrody i filozofie, a pełnego głębokiej uczuciowości człowieku. Przyjaźni tej i tych wspólnych nastrojów i kierunków pomnik postawił Tieck w swojej powiastce. Świadczy o tem — między innymi — sam Steffens[2]).

---

[1]) Poraz pierwszy ten — następnie ogólnie przyjęty — nowotwór (nie pozorne złożenie, jakimby było »Waldeseinsamkeit«) znachodzi się w »Der blonde Eckbert« — wydanym również w I. tomie »Phantasusa« — a zrazu wywołał wątpliwości, co do gramatycznego uprawnienia.

[2]) »Was ich erlebte« III 22 n; cytuję podług wstępu do »Der Runenberg« pióra wydawcy.

Wspominając o podróży, którą z Kopenhagi odbył do skalistych wybrzeży Norwegii, pisze:

»Ein Künstler kann nicht mit größerer Ungeduld die Schätze der Kunst in Rom aufsuchen, als ich die Gebirge, welche mich umgaben. Die Gebirgsart, die ich bald erkannte, überraschte mich; es war jener grobkörnige, labradorische Syenit, eine der edelsten Gebirgsmassen, die man kennt, die auf der südlichen Küste von Norwegen so mächtig wird und dort den edelsten Cirkon enthält. In meiner Sammlung in Kopenhagen erschien ein Handstück dieser Gebirgsmasse mir als eine Zierde derselben, und ein reisender Botaniker, der am Kap die edelsten Pflanzen unserer Gärten und Treibhäuser entdeckt, der die zierlichsten Pelargonien und Ericeen mit Füßen treten muß, weil sie in diesem Gedränge Ebenen bedekken, über die er fortschreitet, kann nicht heftiger ergriffen sein, als ich es war. Die Tränen stürzten mir aus den Augen, es war mir, als wenn das Innerste der Erde seine geheimnisvollste Werkstatt mir eröffnet hätte; als wäre die fruchtbare Erde mit ihren Blumen und Wäldern eine zwar anmutige, aber leichte Decke, die unergründliche Schätze verbarg, als wäre sie hier zurückgezogen, abgestreift, um mich in die wunderbaren Tiefen hinabzuziehen, die sich eröffneten. Der Eindruck war ein durchaus phantastischer, und es mag eine lebhafte Darstellung von diesem Eindruck gewesen sein, welche Tieck veranlaßte, seine Novelle: »Den Runenberg«, zu schreiben, in welcher ein Mensch vorkömmt, der, durch eine geheime Sehnsucht nach den verschlossenen Geheimnissen der wilden Gebirge getrieben, die fruchtbare Ebene verläßt und, dämonisch verlockt, wahnsinnig wähnt, große Schätze entdeckt zu haben, indem er mühsam einen Sack mit wertlosen Steinen schleppt. Tieck hat gestanden, bei dieser Novelle an mich gedacht zu haben«.

»Der Runenberg« mógł — jak młodsza, bardziej znana (także w Polsce) »Undine« Fouquégo i tyle mniej sławnych, pokrewnych powiastek fantastycznych, jak o tyle starszy »Erlkönig«, »Fischer« i tyle pokrewnych ballad — powstać i znaleźć zrozumienie tylko w narodzie, w plemieniu, któremu kilkanaście wieków chrześcijaństwa nie zdołało odebrać wiary w pierwotne życie przyrody, w duszę przyrody, w duchy żywiołowe i ścisłe stosunki — serdeczne i wrogie, błogie i zgubne, pełne tęsknoty i lęku — łączące je z człowiekiem. Człowiek germański swą miłość ku przyrodzie, swoje oczarowanie ich pięknością i swoje tajemnicze obawy przed jej potęgą

przenosił w nie: natura kocha człowieka i chce go posiąść, posiadłszy, jak »Undine«, dopiero duszę dostaje nieśmiertelną i dzikość swą traci, odepchnięta albo tęskni i płacze, czego przedtem nie umiała, jak Undine, Rautendelein, albo mści się i gwałtem porywa, czego po dobremu dostać nie mogła, jak Erlkönig.

Ruska poezya zna ten stosunek człowieka do świata żywiołowego; polska — do niedawna — nie znała. Wystarczy przypomnieć sobie, jak B. Zaleski obszedł się z Haraldem Uhlandowskim, zamieniając rozkoszne, wabiące, wdziękami swymi zwycięzkie dziewice leśne, którym oprzeć się nie mogą hartowni, w stal zakuci wojownicy, na surowe mścicielki rozlanej krwi, wylanych łez, jednem słowem duchy elementarne na etyczne.

Tem życiem, jakie jej germańska fantazya przypisuje, przyroda nigdy nie żyła dla Mickiewicza, te uczucia, jakie germańskie serce dla niej żywiło, nigdy nie łączyły go z nią. Nie miał dla nich organu, nie okazuje najmniejszego śladu ich zrozumienia. Autor Świtezi i Sonetów krymskich, który po dokładnem zaznajomieniu się z Goethem i romantykami niemieckimi, potrafi odbyć podróż przez Szwajcaryą, przez Schaffhausen, przez Via mala, przez jary Rofli, przez przełęcz Splügenską, przez Chiavennę i z wrażeń doznanych ani najdrobniejszego wiersza nie uformuje — epik predysponowany, jak może żaden w literaturze narodów, o oczach chwytających najdelikatniejsze odcienie, liryk o sercu czuć zdolnem, jako mało czyje przed nim i po nim: twarda to musi być natura, obrana zupełnie z wrażliwości na wielką dziedzinę wrażeń i nastrojów, ale też dusza jak kryształ czysta od konwenansu i snobizmu, cmokającego wtedy, gdy innym smakuje.

Przyroda dla Mickiewicza zawsze była przedmiotem, rzeczą, tworem, nigdy twórczynią, duszą, potęgą, zawsze *naturata*, nigdy *naturans*. Widział tak subtelnie i wiernie, a co widział, przechochowywał tak trwale, jak najdoskonalsza płyta fotograficzna, a odczuwał, co widział, tak — jak płyta fotograficzna. Opisy w »Panu Tadeuszu«, »Sonety krymskie« świadczą o tem wielkim głosem. Obrazy przyrody, odbierane bezpośrednio lub w pamięci zachowane, wzruszają go do głębi, to prawda — ale tylko budząc assocyacye, służąc za przewodniki. Poetę wzruszają wspomnienia lat dziecinnych i młodzieńczych, miłości, przyjaźni, marzeń i cierpień, wzrusza go tęsknota za rajem utraconym, wzruszają obrazy świetnej przeszłości narodu na widok lub wspomnienie krajobrazu — natura

sama zostawia go zimnym. Gdyby był Grendlandczykiem, byłby kochał swą ojczyznę, i tęsknił za nią wśród cudów krain, przez Boga ukochanych, byłby tęsknił jak ryba za wodą, z której ją wydobyto na promienne i płomienne światło dnia, jak kwiat, z czarnej ziemi do japońskiej wazy przeniesiony. Wielki artysta, gdy nim być chciał, wielki poeta w chwilach, gdy nim być musiał, większy od artysty i poety człowiek i jako człowiek wielki, jeden z tych niewielu, którym wolno było bez śmieszności czuć za miliony i ludzkości całe ogromy przenikać od końca do końca, pod tym względem nie mógł sobie dać świadectwa: humani nihil alienum.

Albo raczej: umiał tylko po swojemu, tylko zgodnie z wierzeniami swego ludu zadość uczynić potrzebie ogólno ludzkiej uduchowienia przyrody nas otaczającej, nie — jak baśnie germańskie i germańscy poeci — animatystycznie, tylko animistycznie. Nie chcę zbyt daleko wyjść poza ramy notatki literacko-historycznej, więc też nie będę tej kwestyi omawiał obszernie; zwrócę tylko uwagę na klasyczne trzy miejsca w czwartej części »Dziadów«, pouczające dokładnie, jak sobie poeta litewski wyobrażał »życie« przyrody. Pierwsze, gdzie Gustaw dzieciom każe słuchać kołatania robaczka — sknery niemiłosiernego za życia — a gdy ksiądz nie słyszy — z uśmiechem do dzieci powiada:

Nie dziw, głosu natury nie dosłyszą starzy!

Drugie, gdy świeca gaśnie:

Każdy cud chcesz tłómaczyć; biegaj do rozumu...
Lecz natura, jak człowiek, ma swe tajemnice,
Które nietylko chowa przed oczyma tłumu,
(Z zapałem.)
Ale żadnemu księdzu i mędrcom nie wyzna!

Trzecie, w którem Gustaw jako wysłannik dusz zmarłych, a zarazem rzecznik obyczajów i wiary ludu, żąda od księdza (a zarazem uczonego nowożytnego) przywrócenia Dziadów, a — gdy ten potępia »obrzęd świętokradzki«, »utwierdzający pospólstwo w grubej ciemnocie« i powodujący »dziwaczne powieści« »o nocnych duchach, upiorach i czarach« — pyta:

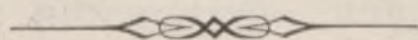
Więc żadnych niema duchów? (z ironią) Świat
[ten jest bez duszy?
Żyje: lecz żyje tylko jak kościotrup nagi,
Który lekarz tajemną sprężyną rozruszy;

Albo jest to coś na kształt wielkiego zegaru,
Który obiega popędem ciężaru? [1])
(Z uśmiechem).
Tylko nie wiecie, kto zawiesił wagi!
O kołach, o sprężynach rozum was naucza;
Lecz nie widzicie ręki i klucza
Gdyby z twych oczu ziemskie odpadło nakrycie,
Obaczyłbyś niejedno wkoło siebie życie,
Umarłą bryłę świata pędzące do ruchu!

Naiwnie realistyczny w istocie pogląd na świat poety, utwierdzony i uświęcony przez katechizm, tylko »ludowo» pojęty [2]), nie pozwalał mu widzieć nawet w wodnicach, pod wyraźnym wpływem obcej poezyi wprowadzonych do własnej, nic w rodzaju niks niemieckich, tylko dusze zmarłych: obok Tuhanównej w »Świtezi«, Krysi w »Rybce«, »strasznej martwicy«, ongi Maryli w »To lubię« jedna tylko Świtezianka tego pochodzenia nie jest; ale i ona nie uosabia swymi kuszącymi wdziękami czarów żywiołowych wody, tylko ich używa za probierz wierności miłośnej, stojąc na straży praw etycznych.

Słowem: w »Dziadach« — choć tyle dają obrazów i obrazków z dziedziny przyrody — przyroda nigdzie nie wznosi się ponad rolę tła, środka, środowiska, albo tematu do porównania i przenośni.

Wróćmy do Gustawa w kniei zabłąkanego. Sytuacya aż się prosi, aby naturze usta otworzyć i dać jej przemówić do tego tkliwego serca, a jednak: »Jak w kniei głucho!« Jeżeli się zgodzimy, że »Runenberg« zostawił mocne ślady w owej scenie — to z drugiej strony stwierdzić musimy, że królestwo poezyi »Dziadów« nie z tego jest świata, że silne i liczne wpływy obce, pod którymi powstały »Dziady«, nie zdołały ujarzmić odrębnej, swoistej natury poetyckiej młodego Litwina, żywiołowego — można powiedzieć — dualizmu jego poglądu na świat, który jeszcze różne przybrać mógł kształty w dalszym rozwoju, lecz w istocie swej zmienić się nie był zdolny. Ale pozytywne rozwinięcie tej sprawy już nie tu należy.

[1]) Niewątpliwie wpływ miały na to miejsce Schillera »Die Götter Griechenlands«. Por. zwrotki 21 n pierwszej redakcyi, 14 n drugiej.

[2]) Jak głęboko sięgają korzenie tej »ludowości« u Mickiewicza, przekonać się łatwo można, zaznajomiwszy się z Brücknera pracą »Starożytna Litwa. Ludy i Bogi«. Biblioteka Warszawska 1897 i 1898.

I.

Skład grona nauczycielskiego

przy końcu roku szkolnego 1906.

Dyrektor:

Petelenz Karol, dr. filozofii, c. k. Radca szkolny w VI. randze.

Grono nauczycieli:

A) w Zakładzie głównym.

Bojarski Władysław, profesor w VIII. randze; gospodarz VII a; uczył języka łać. w III a, VII a, jęz. greck. w VII a; razem tygodniowo 15 godzin.

Dropiowski Piotr, profesor, zawiadowca biblioteki nauczycielskiej; uczył języka polsk. w I c, II c, IV a, VII a; razem tygodniowo 15 godzin.

Ks. Dziurzyński Kazimierz, nauczyciel; uczył religii rzym. kat. w I a, I c, II a, II c, III a, III c, IV a, IV c, V a, VI a, VII a, VIII a; razem tygodniowo 20 godzin.

Hrycak Michał, profesor; uczył matematyki w V a, VI a, VII a, VIII a; fizyki w VII a, VIII a; razem tygodniowo 18 godzin.

Jahner Alfred, dr. filozofii; profesor w VII. randze; przydzielony jako referent pomocniczy do służby w c. k. Radzie szkolnej krajowej.

Klemensiewicz Robert, profesor w VIII. randze; uczył historyi i geografii w I a, II c, IV a, V a, VIII a; razem tygodniowo 17 godzin.

Ks. Krypiakiewicz Piotr, dr. teologii, profesor w VIII. randze; uczył religii grecko-kat. w I—VIII.; razem tygodniowo 16 god.

Latoszyński Władysław, profesor w VIII. randze; gospodarz III c; uczył języka łać. w III c, IV a; jęz. greck. w IV a; razem tygodniowo 16 godzin.

Leciejewski Jan, dr. filozofii, profesor docent uniwersytetu, członek koresp. Tow. przyjaciół nauk w Poznaniu i komisyi językowej Akademii Umiejętności w Krakowie, gospodarz I a; uczył języka łać. w I a; jęz. polskiego w VI a, VIII a; razem tygodniowo 14 godzin.

Petzold Emil, nauczyciel; uczył jęz. niem. w V a, VI a, VII a, VIII a; razem tygodniowo 16 godzin.

Romański Stanisław, profesor w VIII. randze; gospodarz VI a; uczył języka łać. w VI a; jęz. greck. w III c, VI a; razem tygodniowo 16 godzin.

Siwak Michał, profesor, gospodarz IV c, zawiadowca zbiorów do nauki historyi i geografii; uczył historyi i geografii w I c, II a, IV c, VI a, VII a; razem tygodniowo 18 godzin.

Śmiałek Wincenty, dr. filozofii, profesor w VIII. randze; gospodarz V a; jęz. greck. w V a, VIII a; razem tygodniowo 16 godz.

Witwicki Władysław, dr. filozofii, nauczyciel, docent uniwersytetu, zawiadowca gabinetu hist. nat.; uczył matematyki w I a, hist. nat. w I c, II a, III c, V a, VI a, propedeutyki filozofii w VII a, VIII a; razem tygodniowo 17 godzin.

Zagórski Władysław, profesor w VIII. randze; gospodarz VIII a; uczył jęz. łacińskiego w IV c, VIII a; jęz. greck. w IV c; razem tygodniowo 15 godzin.

Piasecki Eugeniusz, dr. wszech nauk lek., nauczyciel; uczył gimnastyki w I a, I c, II a, II c, III a, IV a, IV c, VI a, VII a, VIII a; razem tygodniowo 20 godzin.

Aleksandrowicz Jan, zastępca nauczyciela, na urlopie.

Bałaban Majer, zastępca nauczyciela; uczył religii mojżeszowej w kl. I—VIII; razem tygodniowo 16 godzin.

Kordasiewicz Mikołaj, zastępca nauczyciela, gospodarz I c; uczył jęz. łacińskiego w I c, II a, IV b; jęz. greck. w III a; razem tygodniowo 27 godzin.

Krajewski Józef, zastępca nauczyciela, gospodarz II a; uczył jęz. niem. w I a, II a, II c, III c; razem tygodniowo 20 godzin.

Majerski Jan, zastępca nauczyciela, gospodarz IV a; uczył matematyki w II a, IV a, b, c; fizyki w IV a, IV c; razem tygodniowo 18 godzin.

Maykowski Stanisław, zastępca nauczyciela, gospodarz II c; uczył jęz. łacińskiego w II c; jęz. polskiego w III c, IV c; razem tygodniowo 14 godzin.

Merwin Emil, zastępca nauczyciela, uczył jęz. niemiec. w I c, III a, IV a, c; razem tygodniowo 18 godzin.

Pohlman Zdzisław, zastępca nauczyciela, uczył języka polskiego w II a; historyi i geografii w III c; razem tygodniowo 6 godz.

Schlingler Erwin, zastępca nauczyciela; na urlopie.

Siekierski Bronisław, zastępca nauczyciela, gospodarz III a; uczył matematyki w kl. I c, II c, III a, c; nat. hist. w I a, II c, III a; razem tygodniowo 18 godzin.

Ks. Zastyrzyc Józef, zastępca nauczyciela, uczył jęz. polskiego w I a; historyi i geografii w III a; razem tygodniowo 6 godz.

B) w oddziałach równorzędnych.

Jamrógiewicz Mieczysław, c. k. Radca szkolny, profesor w VII. randze, kierownik; uczył matematyki w VII b, VIII b; razem tygodniowo 5 godzin.

Bizoń Franciszek, profesor w VIII. randze; uczył jęz. łać. w VI b, VIII b; jęz. greckiego w III b; razem tygodniowo 16 godzin.

Friedberg Wilhelm, dr. filozofii, profesor; na urlopie.

Grzegorzewicz Wojciech, profesor w VIII. randze; zawiadowca biblioteki polskiej dla uczniów; uczył jęz. greck. w IV b; jęz. polsk. w V b, VI b, VII b, VIII b; razem tygod. 16 godzin.

Ks. Kostecki Jan, kanonik honorowy grecko-kat. kapituły biskupiej w Przemyślu, profesor w VII. randze; gospodarz V b; zawiadowca gabinetu fizyki; uczył matematyki w V b, VI b; fizyki w IV b, VIII b; razem tygodniowo 16 godzin.

Kucharski Władysław, profesor, gospodarz IV b; uczył historyi i geografii w II b, IV b, VI b, VII b, VIII b; razem tygod. 18 godzin.

Ks. Kuryś Michał, dr. teologii, profesor w VIII. randze; uczył religii rzym. kat. w I b—VIII b; razem tygodniowo 16 godzin.

Palmstein Roman, profesor w VII. randze, gospodarz VI b; uczył jęz. łać. w VII b; jęz. greck. w VI b, VIII b; razem tygod. 15 godzin.

Ks. Pechnik Aleksander, dr. filozofii, szambelan J. Świątobliwości Ojca św., kanonik honorowy rzym. kat. kapituły biskupiej w Tarnowie, Radca konsystorza metropolitalnego rzym. kat. we Lwowie, profesor w VII. randze, gospodarz VIII b; zawiadowca niemieckiej biblioteki dla uczniów; uczył jęz. niem. w VI b, VII b, VIII b, propedeutyki filozofii w VII b, VIII b; razem tygodniowo 16 godzin.

Wróbel Walenty, dr. filozofii, profesor w VII. randze; gospodarz VII b; uczył jęz. łać. w V b; greck. w V b, VII b; razem tygodniowo 15 godzin.

Borowiczka Stanisław, zastępca nauczyciela; uczył jęz. niemiec. w III b, IV b, V b; historyi i geografii w III b, V b; razem tygodniowo 18 godzin.

Dudryk Antoni, zastępca nauczyciela; uczył jęz. polsk. w II b, jęz. niemiec. w I b; historyi i geografii w I b; razem tygod. 12 godzin.

Jaworski Lesław, zastępca nauczyciela, gospodarz II b; uczył jęz. łać. w II b; razem tygodniowo 8 godzin.

Romański Stanisław, zastępca nauczyciela, gospodarz I b; uczył jęz. łać. w I b, III b; jęz. niemieckiego w II b; razem tygodniowo 19 godzin.

Woycikiewicz Maryan, zastępca nauczyciela, gospodarz III b; uczył jęz. polskiego w I b, III b, matematyki w I b, II b, III b, historyi naturalnej w I b, II b, III b, V b, VI b; razem tygodniowo 25 godzin.

Hamburger Alfred, pomocniczy nauczyciel gimnastyki; uczył gimnastyki w III c, V a, I b—VIII b; razem tygodniowo 20 godzin.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

Bojarski Władysław, j. w., uczył stenografii w 4 godzinach tygodniowo.

Domiszewski Franciszek, nauczyciel nadetatowy; uczył śpiewu w 5 oddziałach w 10 godzinach tygodniowo.

Dobrosz-Dąbrowski Józef, zastępca nauczyciela I. szkoły realnej, uczył języka francuskiego w 6 godzinach tygodniowo.

Dudryk Antoni, j. w.; uczył historyi kraju rodzinnego w III. b, w 1 godzinie tygodniowo.

Klemensiewicz Robert, j. w.; uczył historyi kraju rodzinnego w IV. a, w 1 godzinie tygodniowo.

Kucharski Władysław, j. w.; uczył hist. kraju rodzin. w IV. b, VI b, VII b, w 3 godz. tygodn.

Niemczykiewicz Konstanty, zast. naucz. II. szkoły realnej; uczył rysunków w 3 oddziałach, 6 godz. tygod.

Panek Piotr, uczył jęz. angielskiego w 4 godzinach tygodniowo.

Siwak Michał, j. w.; uczył hist. kraju rodzin. w IV c, VI a, VII a, w 3 godz. tygod.

Skobielski Piotr, profesor w VII. randze c. k. II. gimn.; uczył języka ruskiego w 10 godz. tygod.

Dr. Wróbel Walenty, j. w. uczył kaligrafii w 3 godz. tyg.

Zmiany w składzie grona nauczycieli

w ciągu roku szkolnego 1906.

1. J. E. Pan Minister wyznań i oświecenia reskr. z dnia 19. czerwca 1905 l. 19176 zamianował zastępcę nauczyciela Dra. Władysława Witwickiego rzeczywistym nauczycielem w c. k. IV. gimnazyum we Lwowie.

2. J. E. Pan Minister wyznań i oświecenia reskr. z dnia 28. sierpnia 1905 l. 30600 zamianował zastępcę nauczyciela Jana Piątka rzeczywistym nauczycielem w c. k. gimnazyum w Stryju.

3. J. E. Pan Minister wyznań i oświecenia reskr. z dnia 19. czerwca 1905 l. 19176 nadał profesorowi c. k. gimnazyum w Stanisławowie Władysławowi Latoszyńskiemu posadę nauczycielską w tutejszym zakładzie.

4. J. E. Pan Minister wyznań i oświecenia reskr. z dnia 13. października 1905 l. 36787 zamianował zastępcę nauczyciela ks. Kazimierza Dziurzyńskiego rzeczywistym nauczycielem religii w c. k. IV. gimnazyum we Lwowie.

5. J. E. Pan Minister wyznań i oświecenia reskr. z dnia 7. lutego 1906 l. 3371 zamianował zastępcę nauczyciela Maryana

Młodnickiego rzeczywistym nauczycielem w c. k. gimnazyum w Brodach

6. C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła z tutejszego zakładu zastępców nauczycieli: ks. Jakóba Kamińskiego reskr. z dnia 27. sierpnia 1905 l. 32982 do c. k. gimnazyum z wykładowym językiem ruskim w Stanisławowie; Józefa Lambera reskr. z dnia 27. sierpnia 1905 l. 32982 do c. k. gimnazyum z wykładowym językiem polskim w Stanisławowie; Bronisława Zborowskiego reskr. z dnia 15. września 1905 l. 37163 do c. k. V. gimnazyum we Lwowie; Dra. Pawła Mazurka reskr. z dnia 13. listopada 1905 l. 16941 do c. k. II. gimnazyum we Lwowie.

7. C. k. Rada szkolna krajowa uwolniła reskr. z dnia 15. września 1905 l. 35246 zastępcę nauczyciela Dra. Edwarda Dubanowicza od pełnienia obowiązków w zakładzie celem odbycia jednorocznej służby ochotniczej.

8. C. k. Rada szkolna krajowa przeniosła do tutejszego zakładu zastępców nauczycieli: Józefa Krajewskiego i Emila Merwina reskr. z dnia 28. sierpnia 1905 l. 32981 z c. k. gimnazyum z wykładowym językiem polskim w Stanisławowie; Jana Aleksandrowicza reskr. z dnia 4. lutego 1906 l. 1078 z c. k. VI. gimnazyum we Lwowie.

9. C. k. Rada szkolna zamianowała kandydatów stanu nauczycielskiego zastępcami nauczycieli: Maryana Woycikiewicza reskr. z dnia 29. sierpnia 1905 l. 22973; Bronisława Siekierskiego reskr. z dnia 13. listopada 1905 l. 16941; Antoniego Dudryka reskr. z dnia 29. grudnia 1905 l. 20606: Zdzisława Pohlmana reskr. z dnia 7. kwietnia 1906 l. 10576.

10. J. E. Pan Minister wyznań i oświecenia udzielił urlopu dla poratowania zdrowia zastępcy nauczyciela Lesławowi Jaworskiemu reskr. z dnia 24. stycznia 1906 l. 1162 do końca marca; Mieczysławowi Schreiberowi reskr. z dnia 15. lutego 1906 l. 5479 do końca roku szkolnego; Erwinowi Schlinglerowi reskr. z dnia 8. lutego 1906 l. 5093 do końca roku szkolnego.

II.

Ważniejsze rozporządzenia Władz szkolnych.

---

1. C. k. Rada szkolna krajowa okóln. z dnia 15. września 1905 L. 35231 zawiadamia, że egzamina dla kandydatów zawodu nauczycielskiego odtąd odbywać się będą trzy razy do roku, a to w październiku, w lutym i w maju.

2. J. E. Pan minister wyzn. i ośw. reskr. z dnia 3. października 1905 L. 35131 zarządza, ażeby przy układaniu tabel kompetentów o rzeczywiste posady wyraźnie zaznaczano, czy ci kandydaci, którzy są asenterowani do armii, obrony krajowej lub marynarki a nie ukończyli 25. roku życia, uczynili zadość obowiązkowi czynnej służby wojskowej.

3. C. k. Namiestnictwo z dnia 10. października 1905 L. 123584 znosi w myśl rozp. c. k. Ministerstwa Skarbu Nr. 22 z r. 1905 wypłatę wynagrodzeń sług pomocniczych za książeczkami płatniczemi i kwitami, natomiast wprowadza wypłatę za listami płatniczemi.

4. J. E. Pan Minister wyzn. i ośw. reskr. z dnia 10. października 1905 L. 8900 poleca, aby przy zakupnie przyborów rysunkowych (Reisszeuge) jakoteż przy wskazywaniu miejsc zakupna takich przyborów dawano bezwarunkowo pierwszeństwo przed innymi fabrykantami wyrobom krajowym, o ile one są odpowiednie pod względem jakości i ceny.

5. J. E. Pan Minister wyzn. i ośw. reskr. z dnia 8. października 1905 L. 32758 podaje do wiadomości, że ze względu na zupełnie równorzędne ukształtowanie stosunków służbowych pocztmistrzów i pomocniczych urzędników pocztowych z państwowymi zakładami pocztowymi i telegraficznymi odpadają na przyszłość wszelkie przeszkody w nadawaniu dzieciom urzędników poczt nieeraryalnych stypendyów i państwowych miejsc fundacyjnych pozostających pod zarządem Ministerstwa wyznań i oświaty.

6. C. k. Rada szk. kr. okóln. z dnia 13. listopada 1905 L. 46681 rozporządza, ażeby nauczyciele religii mojżeszowej ściśle trzymali się planu nauki ogłoszonego reskr. z dnia 30. sierpnia 1845 L. 19608.

7. J. E. Pan Minister wyzn. i ośw. reskr. z dnia 29. listopada 1905 L. 42953 zarządził, aby gimnazya państwowe w Kołomyi

w Przemyślu i w Stanisławowie używały w aktach urzędowych nazw z dodatkiem »z wykładowym językiem polskim« względnie »z wykładowym językiem ruskim« zamiast nazwy »pierwsze« »drugie« gimnazyum.

8. C. k. Ministerstwo wyzn. i ośw. z dnia 5. lutego 1906 L. 43597 podaje wskazówki w sprawie obchodzenia się z materyałami wybuchowemi.

9. C. k. Rada szk. kr. okóln. z dnia 28. marca 1906 L. 14035 rozporządza, aby wrazie potrzeby urzędowego stwierdzenia stanu zdrowia funkcyonaryusza szkolnego odnoszono się do biura sanitarnego c. k. Namiestnictwa.

10. C. k. Rada szk. kr. okóln. z dnia 4. kwietnia 1906 L. 13729 komunikuje reskr. c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 23. lutego 1906 L. 31085 w sprawie zachowania się podczas jazdy koleją żelazną.

11. C. k. Rada szk. kr. okóln. z dnia 6. kwietnia 1906 L. 14831 poleca, aby od prywatystów i eksternistów, przystępujących do jakichkolwiek egzaminów, o ile nie byli uczniami zakładu i nie są dyrekcyi osobiście znani, żądano załączenia do odpowiedniego podania wyraźnej fotografii egzaminanda, zaopatrzonej na odwrotnej stronie stwierdzeniem identyczności osoby, którą fotografia wyobraża, przez władzę polityczną.

12. C. k. Rada szk. kr. okóln. z dnia 16. maja 1906 L. 19011 poleca w myśl reskr. J. E. Pana Ministra wyzn. i ośw. z dnia 27. kwietnia 1906 L. 11959 używać nowych druków na roczne wykazy statystyczne dla szkół średnich.

III.

Wykaz książek na rok szkolny 1906/7.

I. Klasa.

Religia. Ks. Ślósarz, Katechizm religii katol. Wydanie 2. Lwów 1899. Opr. K. 1·—.

A. Toroński, Katechizm chrześcijańsko-katol. wyd. 3. Lwów 1896. Opr. K. 1·—.

Język łaciński. Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego. Wyd. 2—6. Lwów 1903. Opr. K. 1·—.

Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla I. klasy. Wyd. 4. Lwów 1905. Opr. K. 1·50.

Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego. Wyd. 9 i 10. Lwów 1906. Opr. K. 2·40.

Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla I. klasy. Wyd. 3—4. Lwów 1905. Opr. K. 1·50.

Język niemiecki. German i Petelenz. Ćwiczenia niemieckie dla I. klasy. Wyd. 6. Lwów 1906. Opr. K. 1·80.

Geografia. Romer, Geografia, Lwów 1904. K. 1·40.

Matematyka. I. Kranz, Arytmetyka i Algebra Cz. I. Kraków 1904. K. 1·80.

Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Wyd. 2. i 3. Lwów 1901. Opr. K. 2·—.

Historya naturalna. Nusbaum-Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Lwów 1904. K. 3·20.

Rostafiński, Botanika szkolna na klasy niższe. Wyd. 1—5. Kraków 1904. Opr. K. 2·30.

II. Klasa.

Religia. Ks. Dąbrowski, Historya biblijna zakonu starego. Wyd. 1—4. Stanisławów 1889. Opr. K. 1·40.

A. Toroński, Historya biblijna starego zakonu. Wyd. 2. Lwów 1899. Opr. K. 2·—.

Język łaciński. Samolewicz, Zwięzła gramatyka języka łacińskiego. Wyd. 1—5. Lwów 1903. Opr. K. 1·—.

Steiner i Scheindler, Ćwiczenia łacińskie dla II. klasy. Wyd. IV. Lwów 1905. Opr. K. 2·—.

Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego. Wyd. 9 i 10. Lwów 1906. Opr. K 2·40.

Próchnicki i Wójcik, Wypisy polskie dla II. klasy. Wyd. 1—3. Lwów 1905. Opr. K. 1·80.

Język niemiecki. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla II. klasy. Wyd. 4. Lwów 1904. Opr. K. 2·20.

Geografia i Historya powszechna. Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna. Wyd. 6—9. Lwów 1902. Opr. K. 2·80.

Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych. Cz. I. Wyd. 1—2. Lwów 1901. Opr. K. 2·—.

Matematyka. Ign. Kranz, Arytmetyka i Algebra Cz. I. Kraków 1904. K. 1·80.
Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Wyd. 2. i 3. Lwów 1901. Opr. K. 2.—.
Historya naturalna. Nusbaum-Wiśniowski, Wiadomości z zoologii dla niższych klas szkół średnich. Lwów 1904. K. 3.20.
Rostafiński, Botanika szkolna dla klas niższych. Wyd. 1—4. Kraków 1904. K. 2·30.

III. Klasa.

Religia. Ks. Dąbrowski, Historya biblijna zakonu nowego. Wyd. 1—3. Stanisławów 1902. Opr. K. 1·60.
A. Toroński, Historya biblijna nowego zakonu. Wyd. 1. i 2. Lwów 1901. Opr. K. 1·60.
Język łaciński. Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Cz. II. Wyd. 5—7. Lwów 1901 Opr. K. 2·40.
Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy III. Wyd. 2—4. Lwów 1903. Opr. K. 1.60.
Cornelius Nepos, Patoczka-Zawiliński.
Język grecki. Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wydanie 2. Lwów 1898. Opr. K. 3·—.
Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie. Wyd. II. Lwów 1905. K. 2·80.
Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—10. Lwów 1906. Opr. K. 2·40.
Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla kl. III. Lwów 1904. Wyd. II. Opr. K. 2·—.
Język niemiecki. German i Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla kl. III. Wyd. 1—3, Lwów 1902. Opr. K. 2·40.
Petelenz, Deutsche Grammatik. Wyd. 2. Lwów 1904. Opr. K. 1·80.
Geografia i historya powszechna. Baranowski i Dziedzicki, Geografia powszechna. Wyd. 6—9. Lwów 1902. Opr. K. 2·80.
Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych. Cz. II. Wyd. 1—2. Lwów 1905. Opr. K. 2·—.
Rawer, Dzieje ojczyste. Wyd. 1—3. Lwów 1904. Opr. K. 2.
Matematyka. I. Kranz, Arytmetyka i Algebra. Część II. Kraków 1904. Opr. K. 1·80.

Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Wyd. 1—3. Lwów 1901. Opr. K. 2·—.

Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 2—4. Kraków 1904. Opr. K. 2·—.

Historya naturalna. Łomnicki, Mineralogia dla klas niższych. Lwów 1903. K. 1·—.

IV. Klasa.

Religia. Ks. Jougan. Liturgika. Wyd. 1—2. Lwów 1899. Opr. K. 1·40.

A. Toroński, Liturgika. Wyd. 2. Lwów 1898. Opr. K. 1·60.

Język łaciński. Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Część II. Wyd. 5—7. Lwów 1901. Opr. K. 2·40.

Próchnicki, Ćwiczenia łacińskie dla klasy IV. Wyd. 1—3. Lwów 1905. Opr. K. 2·—.

Caesar, Commentarii de bello Gallico. Wyd. Terlikowski.

Ovidius Wyd. Grysar-Ziwsa-Skupniewicz.

Język grecki. Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 1—2. Lwów 1898. Opr. K. 3·—.

Taborski-Winkowski, Ćwiczenia greckie. Lwów 1905. Opr. K. 2·80.

Język polski. A. Małecki, Gramatyka języka polskiego szkolna. Wyd. 9—10. Lwów 1903. Opr. K. 2·40.

Czubek-Zawiliński, Wypisy polskie dla IV. klasy. Wyd. 1. i 2. Lwów 1906. Opr. K. 2·40.

Język ruski. Kokorudz-Konarski, Gramatyka ruska dla Polaków. Lwów 1900. K. 2·—.

Czytanka ruska dla IV. klasy szkół średnich. Lwów 1897. K. 2·40.

Język niemiecki. German-Petelenz, Ćwiczenia niemieckie dla IV. klasy. Wyd. 3. Lwów 1904. Opr. K. 2·40.

Petelenz, Deutsche Grammatik. Lwów 1904. Wyd. 2. Opr. K. 1·80.

Geografia i historya powszechna. Semkowicz, Opowiadania z dziejów powszechnych. Część III. Wyd. 2. Lwów 1899. Opr. K. 2·—.

Benoni Majerski, Geografia austr.-węgierskiej monarchii. Wyd. 2—4. Lwów 1903. Opr. K. 1·20.

Rawer, Dzieje ojczyste. — Wyd. 3. Lwów 1904. Opr. K. 2·—.

Matematyka. Kranz, Arytmetyka i algebra Część II. Kraków 1904. Opr. K 1·80.

Jamrógiewicz, Geometrya poglądowa. Wyd. 2. i 3. Lwów. 1901. Opr. K. 2·—.

Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla niższych klas szkół średnich. Wyd. 3—4. Kraków 1904. Opr. K. 2·—.

V. Klasa.

Religia. Ks. Jougan, Katolicka dogmatyka ogólna. Lwów 1898. K. 2·—.

A. Toroński, Dogmatyka fundamentalna i apologetyka dla klas wyższych. Lwów 1893. Opr. K. 2·—.

Język łaciński. Livius. Wyd. Zingerle-Majchrowicz. ks. I. i XXI.

Ovidius. Wyd. Grysar-Ziwsa-Skupniewicz. K. 1·40.

Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Cz. II. Wyd. 5—7. Lwów 1901. Opr. K. 2·40.

Język grecki. Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta. Wyd. 1—3. Lwów 1902. Opr. K. 2·40.

Homera Iliada, Część I. Wyd. Scheindler-Sołtysik. I. III.

Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Wyd. 1—2. Lwów 1898. Opr. K. 3·—.

Język polski. Próchnicki, Wzory poezyi i prozy. Wydanie 1—2. Lwów 1900. Opr. K. 3·—.

Język ruski. *a)* w I. półroczu podręcznik, jak w kl. IV.

b) w II. półroczu: Barwiński, Wyimki z narodowej literatury XIX wieku. 1902. Opr. K. 3·—.

Język niemiecki. Petelenz-Werner, Deutsches Lesebuch für die V. Klasse. Lwów 1902. Wyd. 2. Opr. K. 2·80.

Geografia i historya powszechna. Zakrzewski, Historya powszechna. Część I. Wyd. 1—4. Kraków 1902. Opr. K. 2·40.

Matematyka. Kostecki, Algebra dla wyższych klas. Lwów 1902. Opr. K. 4·50.

Mocnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wyd. 5. Lwów 1902. Opr. K. 4·—.

Historya naturalna. Wiśniowski, Mineralogia i geologia. Lwów 1902. Opr. K. 1·60.

Rostafiński, Botanika szkolna dla klas wyższych. Wydanie II. przerobione. Kraków 1901. K. 3·—.

VI. Klasa.

Religia. Ks. Jougan, Dogmatyka szczegółowa. Lwów 1901. Opr. K 2·—.
A. Toroński, Dogmatyka szczegółowa dla wyższych klas. Lwów 1895. Opr. K. 2·—.

Język łaciński. Sallustius, Wyd. Klimesch-Sołtysik. De bello Jugurthino.
Vergilius, Wyd. Eichler-Rzepiński. I. i II. z Georg. wybór.
Cicero, in Cat. I. Kornitzer-Sołtysik.
Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Cz. II. Wyd. 5—7. Lwów. Opr. K. 2·40.

Język grecki. Fiderer, Chrestomatya z pism Xenofonta. Wyd. 1—3. Lwów 1902. Opr. K. 2·40.
Homera Iliada. Część I. i II. Wyd. Scheindler-Sołtysik.
Herodot. Wyd. Hintner, Wybór.
Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Lwów 1898. Opr. K. 3·—.

Język polski. Tarnowski i Wójcik. Wypisy polskie. Część I. Wyd. 3. Lwów 1903. Opr. K. 3·30.

Język ruski. Barwiński, Wyimki z literatury narodowej XIX w. Wyd. 3 i 4. Lwów 1905. Opr. K. 3·—.

Język niemiecki. Dr. I. Ippoldt i A. Stylo, Deutsches Lesebuch für die VI. Classe. (W druku).

Geografia i historya powszechna. Zakrzewski, Historya powszechna. Część I. Wyd. 1—4. Kraków 1902. Opr. K. 2·40.
Zakrzewski, Historya powszechna. Część II. Wyd. 1—3. Kraków 1902. Opr. K. 2·40.
Zakrzewski, Historya powszechna. Część III. Kraków 1903. Wyd. 1—2. Opr. K. 2·80.
Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wydanie 1—3. Kraków 1901. Opr. K. 2·—.

Matematyka. Kostecki, Algebra dla wyższych klas. Lwów 1902. Opr. K. 4·50.
Mocnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wydanie 3—5. Lwów 1902. Opr. K. 4·—.
Kranz, Logarytmy. Kraków 1902. K. 1·20.

Historya naturalna. Petelenz, Zoologia dla klas wyższych szkół średnich. Wyd. 1—2. Lwów 1900. Opr. K. 3·—.

VII. Klasa.

Religia. Ks. Szczeklik, Etyka katolicka. Wyd. 3. Tarnów 1903. Opr. K. 1·80.

Wapler-Piórko, Nauka chrześcijańsko-katolickiej etyki dla wyższych klas 1885. K. 2·80.

Język łaciński. Cicero, In Verrem (Jędrzejowski); De officiis (Terlikowski).

Vergilius, Wyd. Eichler-Rzepiński IV., VI, IX.

Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka języka łacińskiego. Wydanie 5—7. Lwów 1901. Opr. K. 2·40.

Język grecki. Homera Odyssea, Wyd. Christ-Jezienicki. I., VI., IX., X., XI., XXII.

Demostenes, Wyd. Wotke-Schmidt, Ol. I. III. Philip. I.

Fiderer, Gramatyka języka greckiego. Lwów 1898. Opr. K. 3·—

Język polski. Wypisy polskie Tarnowskiego i Wójcika. Część I. Wyd. 1—3. Lwów 1903. Opr. K. 3·30

Wypisy polskie, Tarnowskiego i Próchnickiego. Część II. Wyd. 1—3. Lwów 1906. Opr. K. 3·60.

Język niemiecki. Petelenz-Werner, Deutsches Lesebuch für die VII. Classe. Lwów 1893. Opr. K. 3·30.

Goethe, Hermann und Dorothea; Schiller, Wilhelm Tell; Grillparzer, Ahnfrau; Schiller, Gedichte; Shakespeare, Julius Caesar.

Geografia i Historya powszechna. Zakrzewski, Historya powszechna. Część III. Kraków 1903. Wyd. 1—2. Opr. K. 2·80.

Lewicki, Zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 1—2. Kraków 1901. Opr. K. 2·—.

Matematyka. Kostecki. Algebra dla klas wyższych. Lwów 1902. K. 4·50.

Mocnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wyd. 8—5. Lwów 1902. Opr. K. 4·—.

Kranz, Logarytmy. Kraków 1900. Opr. K. 1·20

Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas. Wyd. 3—4. Kraków 1904. Opr. K. 3·40.

Tomaszewski, Chemia. Wyd. 2—4. Kraków 1905. Brosz. K. —·70.

Propedeutyka filozoficzna. Nuckowski, Początki logiki ogólnej. 1903. Opr. K. 2·—.

VIII. Klasa.

Religia. Ks. Jougan, Historya kościoła katolickiego. Wyd. 1— 2. Opr. K. 2·—

Wapter-Stefanowicz, Historya chrześcijańsko-katolickiej cerkwi. K. 2·—.

Język łaciński. Horatius, Wyd. M. Sasa

Tacitus, Wyd. Müllera Ann. I., III.

Samolewicz-Sołtysik, Gramatyka jezyka łacińskiego. Cz. II. wyd. 5—7. Lwów 1901. Opr. K. 2.40.

Język grecki. Platon. Wyd. Christ-Lewicki, Apologia i Kriton, Laches. Sofokles, Król Edyp. Wyd. Schubert-Majchrowicz, Homera Odyssea. Wyd. Christ-Jezieniecki XIII., XV.

Fiderer, Gramat. języka greckiego, Lwów 1898. Opr. K 3·—.

Język polski. Wypisy polskie Tarnowskiego i Próchnickiego. Część II. Wyd. 1—2. Lwów 1896. Opr. K. 3·60.

Język niemiecki. Petelenz-Werner, Deutsches Lesebuch für die VIII. Klasse. Lwów 1894. Opr. K. 4·40.

Goethe, Iphigenie auf Tauris, Faust, Schiller, Wallenstein.

Geografia i Historya powszechna. Głąbiński-Finkel, Historya i statystyka austryacko-węgierskiej monarchii. Wyd. 1—2. Lwów 1904. Opr. K. 2·—

Lewicki, zarys dziejów Polski i krajów ruskich. Wyd. 1—3. Kraków 1901. Opr. K. 2·—.

Matematyka. Kostecki. Algebra. Lwów 1902. Opr. K. 4·50. Mocnik-Maryniak, Geometrya dla wyższych klas. Wyd. 3—5. Lwów 1902. Opr. K. 4·—.

Kranz, Zbiór zadań matematycznych dla klas wyższych. Kraków 1905. Opr. K 3·50.

Kranz, Logarytmy. Kraków 1900. K. 1·20.

Fizyka. Kawecki i Tomaszewski, Fizyka dla wyższych klas szkół średnich. Wyd. 2—3. Kraków 1904 Opr. K. 3·40.

Propedeutyka filozoficzna. Ks. Pechnik, Zarys psychologii. Lwów 1895. Opr. K. 2·—.

IV.

Tematy do wypracowań piśmiennych.

---

1. W języku polskim.

Klasa V a.

1. Poranek letni. — 2. Pogrzeb u pogańskich Litwinów. — 3. Boisko szkolne w czasie rekreacyi. — 4. Malarstwo u Egipcyan (na podstawie lektury niemieckiej). — 5. Widok z mego okna. — 6. Założenie Rzymu (według Liwiusza). — 7. Pogodna noc zimowa. — 8. Sąd Ksenofonta o Cyrusie Młodszym. — 9. Plac Maryacki we Lwowie. — 10. Historya Jacka Soplicy. — 11. Step ukraiński (na podstawie Sienkiewicza »Ogniem i mieczem«). — 12. Sejmik staropolski (na podstawie XII. ks. Pana Tadeusza). — 13. Tragiczność w Makbecie. — 14. — Tok myśli w kazaniu Skargi: »O miłości ku ojczyźnie«.

Klasa V b.

1. Opis wycieczki w czasie wakacyi. — 2. Pogrzeb Hektora. — 3. Zasługi Fenicyan na polu przemysłu, handlu i żeglugi. — 4. Tło historyczne w I. ks. Pana Tadeusza. — 5. Opis Soplicowa. — 6. Wina i pokuta ks. Robaka. — 7. Opis miejsca rodzinnego. — 8. Wykazać na »Grażynie« znamiona powieści poetycznej. — 9. Objawy wspólności narodowej u Greków mimo rozbicia politycznego. — 10. Wykazać na »Wiesławie«, że »Boska opieka tajnie nagradza uczynki człowieka. — 11. Życie podróżą. — 12. Obraz marnotrawcy. — 13. Wschód słońca. — 14. Węzeł dramatyczny w »Zemście«.

Klasa VI a.

1. Opis miejsca, gdzie spędziłem wakacye. — 2. Kto rano wstaje, temu Pan Bóg daje. — 3. Przyczyny wzrostu literatury polskiej w XVI. wieku. — 4. Służmy poczciwej sprawie, a jako kto może, niech ku pożytku dobra wspólnego pomoże (J. Kochanowski). — 5. Początki chrześcijaństwa w Rzymie. — 6. Aluzye polityczne w »Odprawie posłów« J. Kochanowskiego. — 7. Charak-

terystyka »Pana Wołodyjowskiego«. — 8. Przewodnia myśl »Trenów Kochanowskiego«. — 9. Co znaczy przysłowie: Bez pracy niema kołaczy. — 10. Klasztory w wiekach średnich i ich znaczenie cywilizacyjne. — 11. Pogląd na poezyę polską II. okresu. — 12. Żegluga na morzu obrazem życia ludzkiego. — 13. Bitwa pod Salaminą według Herodota. — 14. Warszawa w XVIII. wieku w świetle satyr Krasickiego i Naruszewicza.

Klasa VI b.

1. Jakiemi drogami kultura zachodnia wnikała do Polski? — 2. Cywilizacyjne znaczenie Rzymian w świecie starożytnym. — 3. Zasługi Reja około rozwoju literatury polskiej w w. 16. — 4. Antenor (charakterystyka). — 5. Idea powszechnego kościoła na gruzach dawnego państwa rzymskiego. — 6. Wpływ ruchu politycznego na rozwój literat. pol. w w. 16. — 7. Rozwój poezyi polskiej w w. 16. — 8. Walka cesarstwa z papiestwem o supremat w wiekach średnich. — 9. Przyczyny upadku literat. pol. w w. 17. — 10. Kmicic a Jacek Soplica. — 11. Zasługi Konarskiego na polu publicznego wychowania. — 12. Kto garstką ziemię znosi, góry się doczeka. Z kropli za kroplą z czasem uzbiera się rzeka. — 13. Krasicki jako satyryk. — 14. Znamiona poezyi polskiej w w. 18.

Klasa VII a.

1. Suae quisque faber est fortunae. — 2. Niemcewicz i Woronicz (charakterystyka porównawcza). — 3. Najsroższa niewola, gdzie wszystkim wszystko wolno. — 4. Ideały filareckie (na podstawie Ody do młodości). — 5. Znamiona bajronicznej powieści poet. (na podstawie Konrada Wallenroda). — 6. Idea prometejska w III. cz. Dziadów. — 7. Życie jest walką. — 8. Zaleski i Goszczyński (charakterystyka porównawcza). — 9. Ze słabością łamać uczmy się za młodu. — 10. Pierwiastek egotyczny w Kordyanie.

Klasa VII b.

1. Obóz klasyków. — 2. Z jakim przestajesz, takim się stajesz. — 3. Konrad Wallenrod (charakter.). — 4. Wartość i znaczenie poezyi narodowej. — 5. W jaki sposób rozwiązuje Mickiewicz zagadkę losów Polski? — 6. Rozwój parlamentaryzmu

w Anglii. — 7. Miecznik (charakter.). — 8. Złe towarzystwa psują dobre obyczaje. — 9. Zawikłanie dramatyczne w »Ślubach panieńskich«. — 10. Pierwiastek ludowy w »Balladynie«.

Klasa VIII a.

1. Przewodnia myśl Lilli Wenedy Słowackiego. — 2. Per aspera ad astra. — 3. Obraz dziwaka. — 4. Za nami czas chodzi, jako kat z powrozem (M. Rej.). 5. Zapatrywania filozoficzne Sokratesa (na podstawie Apologii Platona). — 6. Oszczędność jest najpewniejszym majątkiem. — 7. Znamiona poezyi polskiej porozbiorowej. — 8. Cudze złe na słońcu, własne w cieniu stawiamy radzi.

Klasa VIII b.

1. Massynissa (charakter.). — 2. Graecia victa victores cepit Romanos. — 3. Bracia Strawińscy jako przedstawiciele dwóch odrębnych cywilizacyi w wieku 18. — 4. Młodość, mistrzu, jest rzeźbiarką, co wykuwa żywot cały. Choć przeminie sama szparko, cios jej dłuta wiecznotrwały. — 5. Rozwój powieści historycznej do r. 1856. — 6. Charakterystyczne znamiona literat. polskiej po r. 1863. — 7. O ile wolna elekcya przyczyniła się do upadku niepodległości Polski. — 8. Pogląd na powieść historyczną w dobie współczesnej.

2. W języku niemieckim.

Klasa V a.

1. Die Lüge hat kurze Beine. Im Anschluß an Roseggers »Graf Adlerstamm auf der Auerhahnjagd«. — 2. Eine freie Übersetzung aus dem Polnischen. — 3. Ein Gang durch den Stadtpark. — 4. Der Tod des Ibykus. Nach Schillers »Kranichen«. — 5. Mein Vaterhaus. — 6. Eine kurze Fabel ist zweimal nachzuerzählen: 1. in Satzverbindungen, 2. in Satzgefügen. — Zwei Briefe: 1. Ein erkrankter Schüler bittet seinen Kameraden um Schulnachrichten. 2. Antwort. — 8. Die Schlacht bei Kunaxa. — 9. Die Erholungspause. — 10. Schillers »Pompei und Herkulanum«. Gedankengang. — 11. Der Sommer in der Stadt. — 12. Eine freie Übersetzung aus dem Polnischen.

Klasa V b.

1. Meine angenehmste Erinnerung aus der Ferienzeit. — 2. Eine Übersetzung aus dem Polnischen. — 3. Die Baukunst in Altaegypten. (Auf Grund der Geschichte). — 4. Vergleichung zwischen dem Leben und dem Fluße. — 5. Die Einrichtung meiner Wohnung. — 6. Der Winter in der Stadt. — 7. Der Grundgedanke in Schillers »Bürgschaft«. — 8. Die Spartaner und Perser in den Thermopylen. — 9. Unser Schulgebäude. — 10. Das Pferd im Dienste des Menschen. — 11. Schwert und Feder. (Eine Vergleichung) — 12. Die Schlacht bei Kunaxa. (Auf Grund der Schullektüre). — 13. Eine Theatervorstellung im alten Griechenland. (Auf Grund von Schillers »Kranichen des Ibykus«). — 14. Hannibals Zug über die Alpen.

Klasa VI a.

1. Die Welt im Herbste. — 2. Eine freie Übersetzung aus dem Polnischen. — 3. »Minna von Barnhelm«: Herr und Diener. — 4. Die Kapelle auf Rhodus. Nach Schillers „Kampf mit den Drachen«. — 5. »Der Geist«. Beschreibung des ersten Bildes aus Grottgers »Lituania«. — 6. Bericht uber die häusliche Lektüre. — 7. Marius. Im Anschluß an die Sallustlektüre. — 8. Der Kampf mit den Windmühlen. Von Sancho Pansa geschildert. — 9. Meine Lieblingsbeschäftigung in freien Stunden. — 10. Zwei Landschaftsschilderungen aus dem Pan Tadeusz. — 11. Eine kurze Fabel ist in zwei von einander möglichst abweichenden Fassungen wiederzngeben.

Klasa VI b.

1. Unser Gymnasialgebäude. — 2. Eine Bärenjagd (nach Mickiewicz). — 3. Beschreibung meines Geburtsortes. — 4. Freie Übersetzung aus dem Polnischen. — 5. Die Umgegend von Lemberg. — 6. Die Verschwörung Catilinas. — 7. Freie Übersetzung aus der Ilias. — 8. Die Soldaten in Lessings »Minna von Barnhelm«. — 9. Pegasus im Joche. — 10. Schilderung einer Feuerbrunst. — 11. Freie Übersetzung aus der Ilias. — 12. Die Folgen der Kreuzzüge. — 13. Es ist das Sprichwort: »Eile mit Weile«! durch Beispiele zu erläutern. — 14. Der Kampf mit dem Drachen.

Klasa VII a.

1. Gedankengang des Abschiedsmonologs im Prolog zu Schillers »Jungfrau von Orleans«. — 2. Eine freie Übersetzung aus dem Polnischen. — 3. »Jungfrau von Orleans«: Vater und Tochter. — 4. Rüdiger von Bechlarn. — 5. Die Schattenseiten des Rittertums. — 6. Die Mode in »Hermann und Dorothea«. — 7. Wie Walter von der Vogelweide seine Heimat wiederfand. — 8. Vaterlandsliebe und Humanität in Grottgers Bildern. — 9. Klopstock und die französische Revolution. Auf Grund zweier seiner Oden.

Klasa VII b.

1. Die Wiedergeburt der Künste und Wissenschaften in Italien. — 2. Hermanus Vaterhaus. — 3. Die Sturm- und Drangperiode in der deutschen Litteratur. — 4. Die Schlacht bei Grunwald. — 5. Die Kollision in Schillers Wilhelm Tell. — 6. Das Begräbnis eines hochverdienten Mannes. — 7. Der historische Hintergrund in Goethes »Hermann und Dorothea. — 8. Odysseus bei den Phäaken. — 9. Die Rettung Frankreichs durch die Jungfrau von Orleans. — 10. Charakteristik Egmonts.

Klasa VIII a.

1. Götz von Berlichingen. Eine Charakteristik. — 2. Eine freie Übersetzung aus dem Polnischen. — 3. Wie ehrt ein Volk seine Großen am würdigsten. — 4. Goethes »Erlkönig« — ein Herbstnachtbild (d.). — 5. Die Herrlichkeit der Schöpfung Im Anschluß an den Prolog im Himmel zum »Faust«. — 6. Was ist Freiheit? Im Anschluß an die Schillerlektüre. — 7. Die feindlichen Brüder in der »Braut von Messina. — 8. Fausts Spaziergang mit Wagner.

Klasa VIII b.

1. Charakteristik Napoleons des Großen. — 2. Die Exposition in Schillers »Braut v. Messina«. — 3. Temperament und Charakter. — 4. Analyse und freie Übersetzung einer Ode Horazens. — 5. Charakteristik des Sokrates. — 6. Der Traum. Eine psychologische Studie. — 7. Das griechische Theater. — 8. Charakteristik Wallensteins.

3. Do pisemnego egzaminu dojrzałości.

A) w Zakładzie głównym.

1. Zadanie łacińsko-polskie: Corn. Tac. Ab excessu divi Augusti l. XV c. 38 i 39.
2. Zadanie polsko-łacińskie: *a)* Marek Atilius Regulus (z Cic. de offic. III cap. 26 §. 99. — cap. 27 §. 101). *b)* Katon Utyceński (z Krasickiego).
3. Zadanie greckie: Platonis Phaedrus cap. 52
4. Zadanie polskie: Zasługi J. I. Kraszewskiego w literaturze polskiej.
5. Zadanie niemieckie: Die Dichtkunst als Kulturmacht.
6. Zadanie matematyczne: *a)* Czwarty wyraz w rozwinięciu $\left(\sqrt[5]{x^2}+\sqrt[3]{y^2}\right)^8$ według wzoru Newtona wynosi 12600, $x^2+y^2=34$; obliczyć x i y. *b)* Miasto chce w banku zaciągnąć pożyczkę z obowiązkiem spłacania jej przez 20 lat ratami po 10000 K. płatnemi z dołu. Jak wielkiej pożyczki bank miastu udzieli, jeżeli się przyjmie procent składowy 6% i kapitalizacyę półroczną? *c)* W punktach przecięcia się prostej $x+y=3$ z parabolą $y^2=4x$ wykreślić styczne i rozwiązać trójkąt utworzony przez daną prostę i obie styczne.

B) w Oddziałach równorzędnych.

1. Zadanie łacińsko-polskie: Cic. De finibus bonorum et malorum l. V c. 6.
2. Zadanie polsko-łacińskie: Bitwa morska pod Salaminą (Welter-Sawczyński cz. I str. 121).
3. Zadanie greckie: Platonis Menexenos cap. X §. 240.
4. Zadanie polskie: *a)* Lud polski w poezyi polskiej. *b)* Krasicki a Horacy.
5. Zadanie niemieckie: Die Ursachen der großen französischen Revolution.

6. *a)* $6x^4+5x^3-38x^2+5x+6=0$. *b)* Ktoś wkładał przez 20 lat z początkiem każdego roku po 780 K na procent składany przy całorocznej kapitalizacyi. Ile złożył, jeżeli przez pierwszych 8 lat płacono 4%, a później 3·6%? *c)*. Na elipsie $x^2+4y^2=64$ obrano punkt, którego $x=y+1$. W punkcie tym wykreślono

styczną i normalną. Rozwiązać trójkąt zamknięty temi dwiema prostemi i osią odciętych. *d)* Jak wielka jest powierzchnia i objętość stożka podwójnego, który powstał przez obrót trójkąta około najdłuższego jego boku *(c)*, jeżeli $\sphericalangle\alpha=57°48'$, $\sphericalangle\beta=74°39'$, a wysokość, spuszczona na bok c, $w=38{\cdot}6cm$.

V.

Zbiory naukowe.

A. Biblioteka.

1. Dla nauczycieli.

Z końcem roku 1905 liczyła biblioteka nauczycielska 3008 dzieł. W ciągu roku 1906 otrzymano w darze 8 dzieł, kupiono 86 dzieł i 7 map ściennych, więc obecnie liczy biblioteka nauczycielska 3102 dzieł i 347 map wraz z atlasami i obrazami geograficznemi.

Między dziełami darowanemi i kupionemi są ważniejsze:

W. Okęcki; Tacyta Roczniki, Żywot Agrykoli i Germania. — Dr. J. Bieliński: Uniwersytet Wileński t. 1—3. — Radliński: Historya nauki o człowieku. — Karbowiak: Dzieje wychowania. — Mokłowski: Sztuka ludowa w Polsce. — Lombroso-Król: Życie dzieci. — Kryński: Gramatyka języka polskiego. — W. Łoziński: Sztuka lwowska. — Hanslick; O pięknie w muzyce. — Album starożytnych warowni polskich. — J. Tretiak: Juliusz Słowacki. — Małecki: Z dziejów i literatury. — Dr. W. Czermak: Ilustrowane dzieje Polski. — Windakiewicz, Teatr ludowy w dawnej Polsce. — A. Brückner: Mikołaj Rej. — Z wieku M. Reja: księga jubileuszowa. — Dr. J. Nussbaum: Anatomia porównawcza. — A. Brückner: Różnowiercy polscy. — A. Sorel: Sprawa wschodnia. — Mendez da Cota: Index etymologicus dictionis Homericae. — Przewóski: Krytyka literacka we Francyi. — Külpe: O zadaniach i kierunkach filozofii. — Dr. J. Nussbaum. Szlakami wiedzy. — F. Hösick: O Słowackim, Krasińskim i Mickiewiczu. — Dr. H. Radzikowski: Powstanie Chochołowskie. — Dr. Pawlicki: Żywot i dzieła Ernesta Renana. — Chmielowski: Krytyczno-porównawczy przegląd dziejów piśm. polskiego. — Mosso: Fizyczne wychowanie młodzieży. —

Prawda: Księga zbiorowa ku uczczeniu zasług Świętochowskiego. — Teodor Meyer: Das Stilgesetz der Poesie. — Oskar Weise: Aesthetik der deutschen Sprache. — A. Bartels: Geschichte der deut. Lit. — Chr. Harder: Homer. — M. R. Meyer: Grundriß der neueren deut. Literaturgeschichte. — P. Hauser: Methodischer Lehrercommentar zu Xenofons Anabasis. — Berthold Otto: Beiträge zur Psychologie des Unterrichts ohne Zwang. — K. Heilmann: Handbuch der Pädagogik. — Schiller: Lehrbuch der Geschichte der Pädagogik. — Fr. Jodl: Lehrbuch der Geschichte der Psychologie. — Münch: Geist des Lehramtes. — Kuno Vischer: Geschichte der neueren Philosophie. — Müller: Lehrbuch der Kosmischen Physik. — Christiansen: Elemente der theoretischen Physik. — Kohlrausch: Leitfaden der praktischen Physik. — Stegemann: Differential u. Interpolarrechnung. — Müller-Pouillet: Lehrbuch der Physik und Meteorologie. — Boltzmann: Vorlesungen über Maxwell's Theorie der Elektrizität. — Prellwitz: Etymolog. Wörterbuch der griech. Sprache. — Gardthausen: Angustus u. seine Zeit. — Diels: Fragmente der Vorsokratiker. — Dr. W. Gemoll: Die Realien bei Horaz. — A. Müller: Ästhet. Kommentar zu den Tragoedien des Sophokles. — Dr. Haack: Die Kunst des XIX. Jahrh. — A. Rosenberg: Klassiker der Kunst. — Vondráh: Grammatik der altkirchlichen Sprache. — Geppert: Die altgriechische Bühne. — Luckenbach: Kunst und Geschichte. — Körner v. Merilan; Das Pflanzenleben. — Neumayer: Geologie. — Gegenbauer: Anatomischer Atlas.

2. Biblioteka uczniów.

Z końcem roku szkolnego 1905 było:

w języku polskim . . .	975	dzieł	w	1219	tomach
w języku niemieckim . .	670	„	„	837	„

W roku szkolnym 1906 przybyło:

w języku polskim . . .	52	dzieł	w	70	tomach
w języku niemieckim . .	16	„	„	46	„

Przeto z końcem roku szkolnego 1906 liczy biblioteka:

w języku polskim . . .	1027	dzieł	w	1289	tomach
w języku niemieckim . .	686	„	„	883	„

2. Czasopisma

1. Biblioteka warszawska. — 2. Gazeta lwowska. — 3. Kosmos. — 4. Kwartalnik historyczny. — 5. Lud. — 6. Muzeum. —

7. Pamiętnik literacki. — 8. Przewodnik bibliograficzny. — 9. Przewodnik naukowy i literacki. — 10. Przegląd Polski. — 11. Rocznik Akademii Umiejętności. — 12. Wszechświat. — 13. Archiv für Slavische Philologie. — 14. Jahrbücher (neue) für das klassische Altertum. — 15. Lehrproben und Lehrgänge. — 16. Rundschau für Geographie und Statistik. — 17. Wochenschrift für klassische Philologie. — 18. Zeitschrift für österr. Gymnasien. — 19. Literarisches Zentralblatt.

B. Gabinet fizykalny.

Z końcem roku 1905 było przyrządów 471.

W ciągu roku 1906 zakupiono:

1. Przyrząd Hagenbacha do wykazania zależności dalekości rzutu od kąta. — 2. Wahadło podwójne Oberecka do wykazania współwahania. — 3. Przyrząd do wykazania napięcia na powierzchni cieczy. — 4. Rurka stożkowata do wykazania zachowania się cieczy zwilżających i niezwilżających. — 5. Balon szklanny do ważenia powietrza. — 6. Kółko reakcyjne dla powietrza. — 7. Balon kauczukowy z haczkiem do doświadczeń wywiewą. — 8. Krzesiwo pneumatyczne. — 9. Dzwonek elektryczny do wykazania, że głos nie rozchodzi się w próżni. — 10. Spektroskop prostoliniowy Vogla. — 11. Absolutny elektrometr Brauna. — 12. Przyrząd do magnesowania żelaza podczas rozbrajania flaszki leydejskiej. — 13. Baterya akumulatorów. — 14. Amperometr. — 15. Woltmetr. — 16. Kryptoskop. — 17. Model pierścienia Pacinnoti'a. — 18. Przyrząd do wykazania wzrastania ciśnienia cieczy z wzrastaniem głębokości.

C. Gabinet historyi naturalnej.

Z końcem roku szkolnego 1905 liczył inwentarz gabinetu 870 numerów. W ciągu roku zakupiono:

1. Model zupełny ludzkiego ciała. — 2. Preparat żołądka przeżuwacza. — 3. Model z masy papierowej znacznie powiększony pleśni (mucor mucedo).

Uczeń klasy VII. Mieczysław Grużewski ofiarował zbiorek roślin i minerałów.

D. Gabinet archeologiczny.

W roku 1906 zakupiono:

I. W dziale odlewów: 1. Demeter z Knidos. — 2. Eros z Centocello. — 3. Diadumenos. — 4. Augustus z Prima Porta.

II. W dziale środków reprodukcyjnych: 1. 58 fotografii dzieł sztuki nowej z galeryi europejskich. — 2. P. Woltze: Saalburg mit 7 Modellbogen. — 3. Luckenbach: Abbildungen zur alten Geschichte. — 4. Stereoskop z kompletną kollekcyą stereografów. — 5. Portrety papieży z Calcografia w Rzymie.

III. W dziale publikacyi i dzieł naukowych: 1. S. Müller-Jiriczek: Grundzüge einer prähistorischen Archäologie. — 2. Baumgarten-Poland-Wagner, Die hellenische Kultur. — 3. Jurtwängler-Urlichs, Denkmäler griech. und röm. Skulptur. — 4. Rodocanachi, Le Capitole romain. — 5. Roscher, Ausführliches Lexikon (w dalszym ciągu).

VI.

a) Statystyka

(Oddziały b stanowią oddziały równorzędne pod

	W klasie						
	I.			II.			
	a	b	c	a	b	c	d
1. Liczba uczniów:							
Z końcem r. 1904/5 było	68	53	65	59	51	53	43
Z początkiem r. 1905/6 przyjęto . . .	73	69	73	66	61	60	—
W ciągu roku szkolnego przybyło . .	1	2	5	1	1	1	—
Przyjęto razem	74	71	78	67	62	61	—
Między tymi było:							
a) Przybyłych z obcych zakładów							
z klasy niższej	64	63	78	1	2	1	—
powtarzających klasę	—	—	—	—	2	—	—
b) Ponownie przyjętych							
z klasy niższej	—	—	—	57	51	60	—
powtarzających klasę	10	8	—	9	7	—	—
W ciągu roku wystąpiło .	12	15	4	8	7	5	—
Liczba uczniów na końcu r. 1905/6 . .	62	56	74	59	55	56	—
Między tymi było:							
Publicznych	61	56	68	56	55	51	—
Prywatystów	1	—	6	3	—	5	—
2. Wedle miejsca urodzenia:							
Ze Lwowa	40	24	36	36	30	29	—
„ powiatów w Galicyi	20	29	27	19	18	20	—
„ W. Ks. krakowskiego	—	—	2	—	5	—	—
„ Wielkopolski	—	—	—	—	1	—	—
„ Królestwa polskiego	—	—	2	1	—	—	—
„ Austryi niżnej	1	2	—	—	—	—	—
„ Bukowiny	—	1	1	—	—	—	—
„ Tyrolu	—	—	—	—	—	—	—
„ Węgier	—	—	—	—	—	—	—
„ Rosyi . . . . , . .	—	—	—	—	1	1	—
„ Rumunii	—	—	—	—	—	1	—
Razem	61	56	68	56	55	51	—

uczniów.

osobnem pedagogiczno-dydaktycznem kierownictwem).

W klasie															Razem
III.			IV.			V.			VI.		VII.		VIII.		
a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	a	b	a	b	
47	54	50	56	60	—	39	45	40	47	44	32	44	38	41	1029
70	57	54	48	49	49	51	59	—	58	55	44	43	29	44	1112
1	4	3	1	1	—	1	2	—	3	1	1	1	—	—	30
71	61	57	49	50	49	52	61	—	61	56	45	44	29	44	1142
6	1	4	1	1	1	2	—	—	3	2	6	2	—	—	238
1	2	1	—	—	—	—	2	—	1	1	—	—	—	—	10
63	54	52	44	48	48	45	57	—	56	49	39	41	27	44	835
1	4	—	4	1	—	5	2	—	1	4	—	1	2	—	59
10	4	6	6	7	1	12	4	—	9	8	4	3	—	—	125
61	57	51	43	43	48	40	57	—	52	48	41	41	29	44	1017
58	56	47	41	41	46	40	55	—	50	47	41	41	29	44	983
3	1	4	2	2	2	—	2	—	2	1	—	—	—	—	34
41	23	21	25	22	24	18	19	—	24	24	20	17	11	30	514
16	28	25	15	15	19	22	32	—	23	21	21	20	13	12	415
1	3	—	—	3	1	—	1	—	2	1	—	1	2	2	24
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	1	—	—	7
—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5
—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	—	2	1	—	8
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	3
58	56	47	41	41	46	40	55	—	50	47	41	41	29	44	983

	W klasie						
	I.			II.			
	a	b	c	a	b	c	d
3. Wedle języka ojczystego:							
Polaków	49	56	68	48	54	51	—
Rusinów	10	—	—	8	—	—	—
Czechów	1	—	—	—	—	—	—
Niemców	1	—	—	—	1	—	—
Razem	61	56	68	56	55	51	—
4. Wedle wyznania religijnego:							
Katolików r. lat.	15	46	68	20	42	51	—
„ r. gr	23	—	—	12	—	—	—
Ewangelików	1	—	—	1	1	—	—
Menonitów	1	—	—	—	—	—	—
Wyznania mojżeszowego	21	10	—	23	12	—	—
Razem	61	56	68	56	55	51	—
5. Według miejsca pobytu rodziców:							
Miejscowych	48	47	51	42	46	40	—
Zamiejscowych	13	9	17	14	9	11	—
Razem	61	56	68	56	55	51	—
6. Klasyfikacya z końcem roku 1905/6.							
Stopień I. z odznaczeniem	7	4	15	8	8	11	—
„ I.	38	38	42	42	36	34	—
Do egzaminu poprawczego przeznaczono	1	3	5	—	6	—	—
Stopień II.	9	5	2	5	4	3	—
„ III.	5	5	3	1	1	3	—
Nieklasyfikowano	1	1	1	—	—	—	—
Razem	61	56	68	56	55	51	—
7. Uzupełnienie klasyfikacyi z r. 1904/5.							
Do egzaminu poprawczego przeznaczono	2	3	4	2	4	1	1
Egzamin zdało	2	3	4	2	4	1	1
Zatem otrzymało:							
Stopień I. z odznaczeniem	10	8	5	8	5	4	1
„ I.	48	39	48	39	41	30	29
„ II.	3	3	5	5	3	11	9
„ III.	3	3	5	2	1	6	4
Nieklasyfikowano	1	—	—	—	—	—	—
Razem	65	53	63	54	50	51	43

W klasie															Razem
III.			IV.			V.			VI.		VII.		VIII.		
a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	a	b	a	b	
38	56	46	29	41	46	37	55	—	45	46	33	41	27	44	910
20	—	1	12	—	—	3	—	—	5	—	8	—	2	—	69
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
58	56	47	41	41	46	40	55	—	50	47	41	41	29	44	983
16	46	46	17	33	26	20	36	—	20	36	21	35	13	32	639
20	—	1	12	—	—	5	—	—	5	—	8	—	2	—	88
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
21	10	—	12	8	20	15	19		25	11	12	6	14	12	251
58	56	47	41	41	46	40	55	—	50	47	41	41	29	44	983
41	48	35	33	35	37	25	34	—	37	38	29	33	18	36	753
17	8	12	8	6	9	15	21		13	9	12	8	11	8	230
58	56	47	41	41	46	40	55	-	50	47	41	41	29	44	983
8	5	9	5	5	7	1	5	—	7	2	7	7	—	8	129
42	45	38	26	29	31	30	35	—	38	25	33	22	27	33	679
1	5	—	1	3	1	4	12	—	2	10	—	10	2	1	67
2	1	5	6	3	5	4	3	—	2	8	—	2	—	2	71
5	—	—	2	1	2	1	—	—	—	2	—	—	—	—	31
—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	6
58	56	47	41	41	46	40	55	—	50	47	41	41	29	44	983
1	8	—	2	7	—	3	4	4	1	5	4	5	2	1	64
1	8	—	2	7	—	3	4	4	1	5	4	5	2	1	64
5	6	5	1	6	—	7	5	1	6	6	1	8	1	4	103
36	37	41	44	49	—	25	37	27	33	34	31	33	33	34	768
4	1	3	6	3	—	5	—	7	5	4	—	2	2	1	82
2	6	–	1	1	—	1	2	3	2	—	—	—	—	1	43
	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	—	2	—	7
47	51	49	52	60	—	38	44	39	47	44	32	43	38	40	1003

b) Przedmioty nadobowiązkowe.

Na naukę historyi kraju rodzinnego uczęszczało	. 468	uczniów
„ „ kaligrafii „	. 189	„
„ „ języka ruskiego „	. 168	„
„ „ „ francuskiego „	. 63	„
„ „ „ angielskiego „	. 32	„
„ „ rysunków „	. 107	„
„ „ spiewu „	. 152	„
„ „ stenografii „	. 76	„

c) Wiek uczniów z końcem II. półrocza.

11 lat u 75 uczniów	18 lat u 26 uczniów
12 „ „ 43 „	19 „ „ 20 „
13 „ „ 28 „	20 „ „ 16 „
14 „ „ 19 „	21 „ „ 7 „
15 „ „ 15 „	22 „ „ 3 „
16 „ „ 5 „	23 „ „ 1 „

VII.

Opłaty uczniów.

Opłatę szkolną składało:	*a)* w I. półroczu	368	uczniów
	b) „ II. „	387	„
Od całej opłaty uwolnionych:	*a)* „ I. „	774	„
	b) „ II. „	630	„

Opłata szkolna wynosiła w obydwóch półroczach .	30.200 K	— h
Taksy wstępne wynosiły	1.041 „	60 „
Datki na zbiory naukowe	2.284 „	— „
Za duplikaty świadectw	48 „	— „
Liczba stypendyów	19 „	— „
Ogólna suma stypendyów	5.132 „	— „

VIII.

Pomoc naukowa.

Dochód.

1. Remanent z r. 1904/5	. . . .	557·88 K
2. Datki dobroczyńców	. . . . . .	1396·26 „
3. Na egzortach do puszki zebrano	. . .	63·41 „
	Razem .	2017·55 K

Rozchód.

1. Wsparcia i zakupno książek szkolnych	. .	492·24 K
2. Złożono w Kasie oszczędności	. . .	1510·00 „
3. Drobne wydatki	. . . . . .	9·15 „
	Razem .	2011·39 K

Majątek wynosi:

1. W listach zastawnych	. . . . . .	1200·00 K
2. Na książce Kasy Oszczędności	. . .	2274·62 „
3. Gotówka	. . . .	6·16 „
	Razem .	3480·78 K

IX.

Kronika Zakładu.

Rok szkolny 1905/6 rozpoczął się 4. września uroczystem nabożeństwem w kościele św. Maryi Magdaleny.

Egzaminy wstępne do klasy pierwszej odbyły się 15. lipca i 1. września 1905.

Dnia 9. września 1905 odprawione zostało żałobne nabożeństwo za spokój duszy ś. p. Cesarzowej Elżbiety, w którem uczestniczyła młodzież z gronem nauczycielskiem.

Dzień Imienin Najjaśniejszego Pana Cesarza Franciszka Józefa obchodził zakład dnia 4. października 1905 uroczystem nabożeństwem w kościele św. Maryi Magdaleny.

Uroczystość Patrona zakładu św. Jana Kantego święcił zakład dnia 25. października.

W dniu Imienin ś. p. Najjaśniejszej Cesarzowej Elżbiety 19. listopada 1905 odbyło się w kościele św. Maryi Magdaleny nabożeństwo żałobne, w którem wzięło udział grono nauczycielskie wraz z młodzieżą.

Dnia 29. listopada odprawione zostało żałobne nabożeństwo za poległych bohaterów r. 1830/1.

Dnia 10. grudnia 1905 urządziła młodzież wieczorek deklamacyjno-wokalny ku czci wieszcza Adama Mickiewicza.

Egzamin dojrzałości w terminie letnim odbywał się w części piśmiennej od 7 do 11 maja; ustny egzamin odbywał się w zakładzie głównym od 5. do 9. czerwca pod przewodnictwem dyrektora gimnazyum w Przemyślu Radcy rządu Stanisława Piątkiewicza, w oddziałach równorzędnych od 21. do 29. maja 1906 pod przewodnictwem c. k. Inspektora krajowego szkół J. W. Pana Jana Lewickiego.

Część młodzieży odbyła w miesiącu maju dłuższą wycieczkę naukową do Krakowa i do Zakopanego.

Dnia 28. czerwca 1906 uczestniczyła młodzież z gronem nauczycielskiem w nabożeństwie żałobnem za spokój duszy ś. p. Cesarza Ferdynanda.

Dnia 8. lipca 1906 wzięła młodzież udział w uroczystości odsłonięcia pomnika bohatera z pod Racławic Bartosza Głowackiego.

W ciągu roku szkolnego przystępywała młodzież trzy razy do św. Sakramentów Pokuty i Ołtarza i odprawiła wielkopostne rekolekcye.

Rok szkolny zakończono dnia 14. lipca 1906 uroczystem nabożeństwem dziękczynnem i rozdaniem świadectw.

Dnia 21. czerwca zmarł po długich a ciężkich cierpieniach w 17 roku życia

MARYAN KLOSS

uczeń klasy VI.

Pokój jego duszy!

Klasyfikacya.

Klasa I a.

Stopień celujący:

1. Fisch Herman
2. Kronsztal Stefan
3. Kuźmiak Władysław
4. Leder Maurycy
5. Mikołowicz Andrzej
6. Parandowski Jan
7. Piłat Grzegorz

Stopień pierwszy:

1. Anklewicz Paweł
2. Balicki Jan
3. Bartel Władysław
4. Bisanz Leonard
5. Błahuta Władysław
6. Brandstädter Wilhelm
7. Chmielowski Franciszek
8. Dilling Rudolf
9. Ditz Franciszek
10. Fluhr Salezy
11. Gracz Alfred
12. Hałaj Grzegorz
13. Hartel Juliusz
14. Heimann Maks
15. Hirsztin Henryk
16. Hołowiński Julian
17. Husakowski Konstanty
18. Kaczmarski Stanisław
19. Kamm Henryk
20. Kaszczuk Emil
21. Koch Edward
22. Kołodij Eugeniusz
23. Komarzyński Michał
24. Kułyk Jan
25. Lewicki Józef
26. Lorek Franciszek
27. Lwowski Henryk
28. Messner Mieczysław
29. Müller Adolf
30. Pańczak Stefan
31. Rapp Jerzy
32. Reizes Zygfryd
33. Skulicz Kaźmierz
34. Szczerba Józef
35. Szwec Józef
36. Tott Józef
37. Tune Simche
38. Wurm Michał

Do egzaminu poprawczego przeznaczono 1 ucznia; stopień drugi otrzymało 9; stopień trzeci 5.

Klasa I b.

Stopień celujący:

1. Klarfeld Jakób
2. Legeżyński Stanisław
3. Rogowski Jan
4. Smereka Jan Piotr

Stopień pierwszy:

1. Chołoniewski Edward
2. Czuberski Seweryn
3. Głód Władysław
4. Grossinger Leibe
5. Köhsling Władysław
6. Korkes Paweł
7. Koryński Józef
8. Kucharski Jan
9. Macheta Kazimierz
10. Maiblum Meilech
11. Nagaj Stanisław
12. Netreba Władysław
13. Nieduszyński Adam
14. Pawłowski Ludwik
15. Pietruski Piotr
16. Pocięgel Władysław
17. Podwin Witołd
18. Rąbek Tadeusz
19. Romanowski Tadeusz
20. Rzeźnik Stanisław
21. Schalich Edmund
22. Seltenreich Edward
23. Sołtysik Adam
24. Szeremeta Tadeusz
25. Szulisławski Mieczysław
26. Szumlakowski Bruno
27. Tadanier Emil
28. Verschleisser Israel
29. Wałek Franciszek
30. Warchałowski Alojzy
31. Wepper Albert
32. Wierzbicki Maryan
33. Wiszeń Józef
34. Woycikiewicz Stanisław
35. Wyszyński Antoni
36. Zamłyński Jan
37. Zawałkiewicz Władysław
38. Zięborak Stanisław

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 3; stopień drugi otrzymało 5; trzeci 5.

Klasa I c.

Stopień celujący:

1. Cisowski Roman
2. Czuczwar Stanisław
3. Domiszewski Władysław
4. Górski Emil
5. Hubel Jan
6. Jezierski Stanisław
7. Kossonoga Jan
8. Kowarzyk Antoni
9. Kupczyński Stanisław
10. Muznik Maksymilian
11. Piro Stanisław
12. Rosinkiewicz Roman
13. Rybicki Jerzy
14. Śladek Władysław
15. Wasylewski Jan

Stopień pierwszy:

1. Barański Henryk
2. Bielak Józef
3. Bis Franciszek
4. Bryk Maryan

5. Buczkowski Mieczysław
6. Butz Tadeusz
7. Centelewicz Wiktor
8. Chorkawy Waleryan
9. Dzieliński Kazimierz
10. Fiałkowski Józef
11. Godlewski Stefan
12. Gryglaszewski Zygmunt
13. Hamerski Adam
14. Hnatyk Jan
15. Jasiński Tadeusz
16. Korczyński Franciszek
17. Kowalski Edward
18. Link Maryan
19. Łaszczewski Leopold
20. Maczyński Jan
21. Malewski Stefan
22. Marcinkiewicz Stanisław
23. Matusiak Stanisław
24. Niewiadomski Władysław
25. Oblicki Grzegorz
26. Paluch Kazimierz
27. Paszkowski Kazimierz
28. Pieńkoś Franciszek
29. Pliszewski Tadeusz
30. Skąpski Henryk
31. Smutny Tadeusz
32. Sobolewski Karol
33. Sopiński Jan
34. Sorg Henryk
35. Stachnik Leon
36. Stelzer Witołd
37. Tomasik Witołd
38. Trojanowski Ludwik
39. Trojanowski Stanisław
40. Szyjkowski Leon
41. Sołtys Bogdan
42. Fiala Kazimierz

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 5; stopień drugi otrzymało 2; stopień trzeci 3; do egzaminu uzupełniającego przeznaczono 1.

Klasa II a.

Stopień celujący:

1. Begleiter Zygmunt
2. Feldstein Tadeusz
3. Filipek Michał
4. Graumann Mendel
5. Halpern Markus
6. Kirschbaum Wilhelm
7. Primost Leon
8. Stosyk Stefan.

Stopień pierwszy:

1. Adamek Henryk
2. Akselrad Dawid
3. Arzt Zygmunt
4. Aschenberg Włodzimierz
5. Barutowicz Stefan
6. Beker Zygmunt
7. Berner Leon
8. Dejnega Włodzimierz
9. Demków Roman
10. Diamand Józef
11. Dradrach Józef
12. Dzieciniak Zygmunt
13. Fedorów Eugeniusz
14. Finsterbusch Henryk
15. Freund Abraham
16. Gold Wilhelm
17. Goldbaum Szymon
18. Haselbach Henryk
19. Hołowiak Antoni
20. Huber Zygmunt
21. Hubrich Eugeniusz
22. Jolles Fryderyk
23. Kaczmarski Włodzimierz
24. Knopf Samuel
25. Knossów recte Schreuzel Jakób
26. Kochman Kazimierz

27. Kociaba Adam
28. Korczowski Bronisław
29. Kordyak Włodzimierz
30. Kral Władysław
31. Łaban Jakób
32. Maliszewski Jerzy
33. Moniak Adam
34. Mykietiuk Tadeusz
35. Osuchowski Józef
36. Sawczyn Aleksander
37. Stocki Włodzimierz
38. Szczurowski Jan
39. Szewczuk Mikołaj
40. Szyling Gustaw
41. Werszner Stanisław
42. Wohlfeld Guttman

Stopień drugi otrzymało 5; stopień trzeci 1.

Klasa II b.

Stopień celujący:

1. Borkowski Stanisław
2. Holinkowski Stefan
3. Joszt Rudolf
4. Kręczyński Tadeusz
5. Legeżyński Michał
6. Stanoszek Piotr
7. Tomicki Stanisław
8. Vogelfänger Zygmunt

Stopień pierwszy:

1. Bär Markus
2. Bobrownicki Włodzimierz
3. Dreher Wacław
4. Foryst Ferdynad
5. Kasza Józef
6. Kozłowski Wiktor
7. Liana Józef
8. Łoziński Roman
9. Martynowicz Leander
10. Mikołajski Maryan
11. Niedzielski Jan
12. Porębny Józef
13. Rosner Zygfryd
14. Salitermann Hilary
15. Schaff Józef
16. Schiffmann Alfred
17. Schneekraut Jakób
18. Schneider Norbert
19. Śliwiński Jan
20. Smereka Stanisław
21. Sołtys Tadeusz
22. Sonne Julian
23. Spysz Stanisław
24. Sroka Maryan
25. Stronczak Czesław
26. Styrna Władysław
27. Szczygieł Rudolf
28. Terlecki Władysław
29. Theodorowicz Władysław
30. Tobiczyk Władysław
31. Türkenkopf Dawid
32. Wałach Tadeusz
33. Wróbel Franciszek
34. Wróbel Józef
35. Wyczyński Jan
36. Zubik Tadeusz

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 6; stopień drugi otrzymało 4; stopień trzeci 1.

Klasa II c.

Stopień celujący:

1. Dadak Mieczysław
2. Dorosz Jan
3. Hayder Adam
4. Hoffmann Maksymilian
5. Kołodziejski Zygmunt
6. Nowak Jan
7. Pawłowski Tadeusz
8. Piwernetz Antoni
9. Schneider Stanisław
10. Sędzimir Tadeusz
11. Skwarczyński Tadeusz

Stopień pierwszy:

1. Badarycz Łukasz
2. Czado Maryan
3. Czuszkiewicz Józef
4. Dadak Edmund
5. Dręgiewicz Ludwik
6. Dzieliński Józef
7. Grocholski Maryan
8. Hardt Edmund
9. Heil Władysław
10. Herbst Mieczysław
11. Hipp Jan
12. Jaenicke Witołd
13. Kachalik Leonard
14. Kalityński Zygmunt
15. Kiełb Stanisław
16. Kotliński Ludwik
17. Kramer Jan
18. Król Sylwester
19. Kułakowski Tadeusz
20. Lutman Stanisław
21. Łopatka Wiktor
22. Majewski Stanisław
23. Niewiadomski Stanisław
24. Patraszewski Jan
25. Patryn Józef
26. Pauluchów Mieczysław
27. Pinda Kazimierz
28. Piskozub Władysław
29. Przednowek Karol
30. Sapieha Franciszek
31. Sedlaczek Franciszek
32. Smidowicz Zdzisław
33. Zawadzki Jan
34. Zawadzki Kazimierz

Stopień drugi otrzymało 3 uczniów; stopień trzeci 3.

Klasa III a.

Stopień celujący:

1. Boretz Mojżesz
2. Hołyński Aleksander
3. Koller Chaim
4. Lewkowicz Józef
5. Rosenfeld Hugo
6. Saumselig Arnold
7. Schlam Majer
8. Szczerba Teofil

Stopień pierwszy:

1. Antoniewicz Włodzimierz
2. Baczyński Aleksander
3. Bader Mieczysław
4. Bardach Józef
5. Begleiter Stanisław
6. Berger Maurycy
7. Bohonos Włodzimierz
8. Chałupnicki Artur

9. Grossfeld Emanuel
10. Grzebieniak Włodzimierz
11. Heller Saul
12. Hutter Izaak
13. Illeczko Zygmunt
14. Jarosz Aleksander
15. Jekiel Tadeusz
16. Kalisman Adolf
17. Karowicz Klaudyusz
18. Karp Karol
19. Kintzi Leonard
20. Koseńdiak Michał
21. Kurylak Aleksander
22. Landesberger Juliusz
23. Letza Franciszek
24. Maliszewski Leon
25. Meller Otto
26. Motal Karol
27. Nadel Rudolf
28. Neuberger Ludwik
29. Niewrzałkiewicz Maksymilian
30. Perlmutter Alfred
31. Rapp Julian
32. Rosner Józef
33. Schick Otto
34. Schwadron Nisen
35. Silber Bernard
36. Stecyk Piotr
37. Szeremeta Andrzej
38. Teichman Józef
39. Tobiczyk Stanisław
40. Ukraiński Teofil
41. Żelisko Jan
42. Weisberg Schaje

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 1; stopień drugi otrzymało 2; stopień trzeci 5.

Klasa III b.

Stopień celujący:

1. Pietruski z Siemuszowy Stanisław
2. Rataj Roman
3. Sołtysik Kazimierz
4. Szumlakowski Maryan
5. Zamłyński Feliks

Stopień pierwszy:

1. Andruszko Bronisław
2. Białkowski Zygmunt
3. Chołoniewski Adam
4. Glasgall Emanuel
5. Hamerski Kazimierz
6. Harasymowicz Stanisław
7. Jabłoński Mieczysław
8. Jurjewicz Tadeusz
9. Krogulski Zygmunt
10. Kuźniewicz Wincenty
11. Langner Bruno
12. Loret Tadeusz
13. Marks Karol
14. Oleksiński Aleksander
15. Peschel Karol
16. Piesch Stanisław
17. Platowski Kazimierz
18. Polakiewicz Karol
19. Schiffman Wilhelm
20. Schwab Edward
21. Sernicki Zbigniew
22. Sielecki Leon
23. Sobel Dawid
24. Sokołowski Józef
25. Sokołowski Jan
26. Sokal Rudolf
27. Sobek Roman
28. Stefek Stanisław
29. Stolz Bertold
30. Stopa Aleksander
31. Stuchły Jerzy
32. Szajdek Karol
33. Tymusz Stanisław
34. Urzędowski Hieronim

35. Warczak Jan
36. Winiarski Władysław
37. Witz Salo
38. Witoszyński Józef
39. Wojnarowski Izydor
40. Wyszyński Kazimierz
41. Zaleski Feliks
42. Zipper Karol
43. Burczakiewicz Bronisław
44. Gdula Roman
45. Rappaport Naftali

Do egzaminu poprawczego przeznaczono 5; stopień drugi otrzymał 1.

Klasa III c.

Stopień celujący:

1. Błażewski Stanisław
2. Dziura Józef
3. Ekielski Aleksander
4. Garczyński Tadeusz
5. Gorzycki Wincenty
6. Kaniak Michał
7. Kramarzewski Stanisław
8. Polniakowski Jan
9. Romański Tadeusz

Stopień pierwszy:

1. Bajsarowicz Józef
2. Belohlávek Roman
3. Białkowski Michał
4. Biernat Leon
5. Blejarski Władysław
6. Bereźnicki Karol
7. Czajkowski Tadeusz
8. Daszyński Tomasz
9. Dorożyński Maryan
10. Durkalec Krzysztof
11. Gajewski Stefan
12. Gorczyca Józef
13. Gorecki Tadeusz
14. Hołda Franciszek
15. Horodyski Stanisław
16. Jahnsohn Józef
17. Karczmarski Franciszek
18. Kikiewicz Ryszard
19. Kraus Edward
20. Krzyż Bronisław
21. Kuczyński Eugeniusz
22. Lenik Ferdynand
23. Lewicki-Brückner Adam
24. Lichowski Józef
25. Massalski Stefan
26. Onyszkiewicz Longin
27. Różycki Karol
28. Rybowski Jan
29. Taworski Włodzimierz
30. Tomanek Ludwik
31. Wallner Stanisław
32. Więckowski Zygmunt
33. Zahaczewski Maryan

Stopień drugi otrzymało 5 uczniów.

Klasa IV a.

Stopień celujący:

1. Blass Salomon
2. Drewniak Włodzimierz
3. Kahane Henryk
4. Ładoś Aleksander
5. Süsswein Herman

Stopień pierwszy:

1. Beaurain Witołd
2. Becker Juliusz
3. Beer Artur
4. Beigel Leopold
5. Biegański Wawrzyniec
6. Cybulski Kazimierz
7. Englert Wincenty
8. Fakel Izydor
9. Federbusch Jakób
10. Fraenkel Emanuel
11. Gartenberg Wiktor
12. Hescheles Maurycy
13. Kanczuger Izak
14. Kłapacz Michał
15. Koffler Izak
16. Kostiuk Włodzimierz
17. Lewicki Bohdan
18. Partyka Józef
19. Pełech Jan
20. Popowicz Roman
21. Senyszyn Roman
22. Wacło Włodzimierz
23. Wierzbicki Józef
24. Zabłocki Tomasz
25. Ziembiński Stanisław
26. Matkowski Andrzej

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 1 ucznia; stopień drugi otrzymało 6; stopień trzeci 2.

Klasa IV b.

Stopień celujący:

1. Duszczyński Edward
2. Gidlewski Józef
3. Gościcki Sylwester
4. Grocholski Zygmunt
5. Miziewicz Andrzej

Stopień pierwszy:

1. Besen Zygfryd
2. Gahel Ludwik
3. Galotzy Zdzisław
4. Glaas Waleryan
5. Glaas Wojciech
6. Goebel Jerzy
7. Groebl Teodor
8. Hirschtritt Michał
9. Hüss Ludwik
10. Klimek Stanisław
11. Kotlarz Kazimierz
12. Krogulski Tadeusz
13. Książkiewicz Kazimierz
14. Kulpa Władysław
15. Kunz Aleksander
16. Liana Franciszek
17. Liberak Maryan
18. Martynowicz Miłosz
19. Matula Władysław
20. Ordyczyński Mikołaj
21. Piro Karol
22. Prökl Kazimierz
23. Rappaport Józef
24. Raps Emil
25. Samuely Stanisław
26. Sobota Mieczysław
27. Sommer Leopold
28. Wittlin Wilhelm
29. Zawałkiewicz Mieczysław

Do egzaminu poprawczego z jednego przedmiotu przeznaczono 3; stopień drugi otrzymało 3; stopień trzeci 1.

Klasa IV c.

Stopień celujący:

1. Bronarski Alfons
2. Ehrlich Jakób
3. Landau Ludwik
4. Łysakowski Zdzisław
5. Tempel Arnold
6. Tustanowski Stanisław
7. Wittlin Paweł

Stopień pierwszy:

1. Baar Ludwik
2. Bant Antoni
3. Bardzik Maryan
4. Bauer Mieczysław
5. Fisch Mieczysław
6. Herbst Tadeusz
7. Jasiński Mieczysław
8. Katz Antoni
9. Krott Maurycy
10. Kryciński Walenty
11. Mamaczuk Robert
12. Paleolog Kazimierz
13. Popper Aleksander
14. Salzberg Zygmunt
15. Schapira Marcin
16. Scharf Henryk
17. Scheps Maurycy
18. Schwarz Izydor
19. Schwarzwald Edwin
20. Schwieger Józef
21. Snieszek Henryk
22. Sonne Edward
23. Spatz Arnold
24. Świeżawski Adam
25. Szymała Leon
26. Tennenbaum Abraham
27. Torbé Jakób
28. Toth Waleryan
29. Warchałowski Piotr
30. Wild Karol
31. Zbořil Józef

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono jednego ucznia; stopień drugi otrzymało 5; stopień trzeci 2.

Klasa V a.

Stopień celujący:

1. Bronarski Ludwik

Stopień pierwszy:

1. Bardach Maurycy
2. Bedlewicz Franciszek
3. Bednarczuk Łukasz
4. Belemer Maksymilian
5. Bereza Alfred
6. Bergstein Szlojme
7. Bergstein Ignacy
8. Brendel Józef
9. Chorkawy Władysław
10. Englert Józef

11. Fąfara Ludwik
12. Flecker Karol
13. Goldstein Henryk
14. Grodzicki Mieczysław
15. Hermanowski Dyonizy
16. Hołowka Władysław
17. Horodyski Adam
18. Kucharski Stanisław
19. Lemel Oswald
20. Mann Lejb
21. Nadel Aron
22. Rettinger Kazimierz
23. Schreiber Wilhelm
24. Sonne Maksymilian
25. Storch Izrael
26. Tobiczyk Franciszek
27. Zamera Henryk
28. Zawadzki Alfred
29. Zawadzki Jan
30. Żylski Ignacy

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 4; stopień drugi otrzymało 4; stopień trzeci 1.

Klasa V b.

Stopień celujący:

1. Dąbek Stanisław
2. Krajewski Stanisław
3. Mudrak Antoni
4. Urzędowski Rafał
5. Wolańczyk Maryan

Stopień pierwszy:

1. Bachowski Maryan
2. Barbag Seweryn
3. Birnbach Henryk
4. Bocsoń Artur
5. Burstin Izaak
6. Chrząszczyński Stefan
7. Ewen Chaim
8. Faranowski Antoni
9. Feit Alexander
10. Finkelstein Adolf
11. Fleituch Kazimierz
12. Fränkel Karol
13. Gross Adolf
14. Horowitz Józef
15. Kloss Józef
16. Kohl Aleksander
17. Nadel Jakób
18. Ostrowski Stanisław
19. Pietruski Oktaw
20. Podlisecki Karol
21. Radoń Franciszek
22. Róg Jan
23. Romanowski Henryk
24. Rosenmann Emanuel
25. Roth Edwin
26. Stefek Emil
27. Szczurek Andrzej
28. Szechiński Franciszek
29. Thorn Maurycy
30. Uszyński Wojciech
31. Walczyk Zygmunt
32. Wiesenberg Józef
33. Witka Michał
34. Wróbel Franciszek
35. Zarzycki Jakób

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 12; stopień drugi otrzymało 3.

Klasa VI a.

Stopień celujący:

1. Fiebert Herman
2. Fuhrman Eedward
3. Löwenstein Stanisław
4. Massalski Roman
5. Rosenbusch Edmund
6. Schwarz Kopel
7. Semis Artur

Stopień pierwszy:

1. Baar Władysław
2. Barasch Izaak
3. Bilor Maryan
4. Biłozor Włodzimierz
5. Czerwiec Mikołaj
6. Ditz Michał
7. Dorosz Antoni
8. Fiehl recte Deile Maks
9. Geller Mendel
10. Hibel Rudolf
11. Horodyski Józef
12. Karol Juliusz
13. Kawecki Medard
14. Klug Ernest
15. Kostołowski Wojciech
16. Lemel Maurycy
17. Locker Jakób
18. Mach Roman
19. Madeyski Witołd
20. Mahl Gustaw
21. Maliszewski Jan
22. Manner Józef
23. Maryan Edmund
24. Massalski Jerzy
25. Meisel Hersch
26. Menkes Emil
27. Mostowy Józef
28. Nyrkowski Władysław
29. Pajor Bogusław
30. Piotrowski Rafał
31. Piotrowski Zygmunt
32. Silber Albert
33. Sládek Jerzy
34. Sobolewski Władysław
35. Suslak Eugeniusz
36. Wachtel Filip
37. Wojtalewicz Bolesław
38. Wołoszczuk Józef

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 2 uczniów; stopień drugi otrzymało 2, nieklasyfikowany 1.

Klasa VI b.

Stopień celujący:

1. Brenner Jakób
2. Langner Roman

Stopień pierwszy:

1. Aksentowicz Wacław
2. Bryk Tadeusz
3. Brzezicki Eugeniusz
4. Bund Maxymilian
5. Czaporowski Leonard
6. Ekiert Roman
7. Hammer Leopold
8. Hausman Izydor
9. Horn Maurycy
10. Kruczkowski Jan
11. Löw Abraham
12. Munclinger Józef

13. Nowak Jan
14. Pichler Wilhelm
15. Polakiewicz Stanisław
16. Prochaska Józef
17. Romański Tadeusz
18. Rossowski Zygmunt
19. Rubinfeld Febus
20. Schiffman Adolf
21. Szkodziński Stanisław
22. Wagner Adam
23. Wierzejski Józef
24. Zawiłowski Karol
25. Zubik Maryan

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 10; stopień drugi otrzymało 8; stopień trzeci 2.

Klasa VII a.

Stopień celujący:

1. Brygider Włodzimierz
2. Grużewski Mieczysław
3. Fuhrman Ignacy
4. Haponowicz Norbert
5. Landau Alfred
6. Muzyka Maksym
7. Rathauser Jonasz

Stopień pierwszy:

1. Antoniewicz Tadeusz
2. Armatys Bolesław
3. Arzt Adolf
4. Arzt Herman
5. Atlas Henryk
6. Baral Max
7. Berezowski Maryan
8. Biliński Tadeusz
9. Boratyński Józef
10. Cengel Stanisław
11. Czapelski Aleksander
12. Daszkiewicz Mieczysław
13. Dembiński Włodzimierz
14. Domaszewski Adam
15. Golański Jan
16. Heilberg Natan
17. Heszeles Izydor
18. Januszewski Kazimierz
19. Jüttes Jakób
20. Kalityński Mieczysław
21. Knopf Adolf
22. Kopeć Antoni
23. Kos Karol
24. Krause Eugeniusz
25. Krówczyński Zbigniew
26. Madejski Wincenty
27. Majewski Ludwik
28. Merunowicz Jan
29. Oberhard Leopold
30. Pańkiewicz Jan
31. Pasławski Alfred
32. Sobota Tytus
33. Terlecki Tadeusz

Klasa VII b.

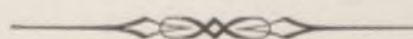
Stopień celujący:

1. Brenner Abraham
2. Joszt Adolf
3. Nycz Mikołaj
4. Poplicha Józef
5. Rosenfeld Edwin
6. Voit Michał
7. Zawadowski Witold

Stopień pierwszy:

1. Barth Zbigniew
2. Biliński Edmund
3. Brzezowski Henryk
4. Flisowski Feliks
5. Kostecki Innocenty
6. Kręczyński Maryan
7. Krzyżanowski Zygmunt
8. Kułakowski Kazimierz
9. Kwiatkowski Zygmunt
10. Moldau Samuel
11. Morański Stanisław
12. Pikor Stefan
13. Pokiziak Władysław
14. Sandel Jakób
15. Schmidt Stanisław
16. Seyfried Edmund
17. Skublicki Stanisław
18. Stuchły Stanisław
19. Szeremeta Stanisław
20. Sucharda Tadeusz
21. Wittlin Jakób
22. Zenkner Jan

Do egzaminu poprawczego po feryach przeznaczono 10; stopień drugi otrzymało 2.

Wynik egzaminu dojrzałości

przy końcu roku szkolnego.

Do egzaminu dojrzałości zgłosiło się:

a) w Zakładzie głównym.

a) Uczniów publicznych . . .	26
b) Eksternistów	6
Razem . .	32

Z tych uznano za:	*a)* dojrzałych z odznaczeniem	2 publ.	— ekst.
	b) dojrzałych	21 „	3 „
	c) Pozwolono powtórzyć egz. z jednego przedmiotu po feryach	3 „	2 „
	e) Przed egzaminem odstąpiło	— „	1 „
	Razem .	26 publ.	6 ekst.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1. Anaszkiewicz Teofil
2. Armatys Wiktor (z odz.)
3. Baczes Maurycy
4. Bałaszeskuł Franciszek
5. Bodian Abraham (ekst)
6. Bryła Stanisław
7. Csala Paweł
8. Doller Maurycy
9. Dygnas Rudolf
10. Ehrenreich Zygmunt
11. Frenkel Jeremiasz (z odz.)
12. Friedmann Szulem

13. Górka Franciszek (ekst.)
14. Hardt Stanisław
15. Hescheles Henryk
16. Katz Filip
17. Kawecki Tadeusz (ekst.)
18. Kraśniak Józef
19. Kyc Adam
20. Markl Waleryan
21. Menkes Abraham
22. Menkes Jakób
23. Menkes Maurycy
24. Schwarzbrand Bernard
25. Wagner Jan
26. Wehrstein Emilian

b) W oddziałach równorzędnych:

a) Uczniów publicznych	. . .	40
b) Eksternistów	. . . . . .	4
	Razem . .	44

Z tych uznano za:	*a)* dojrzałych z odznaczeniem	7 publ.	— ekst.
	b) dojrzałych . . .	24 „	3 „
	c) Pozwolono powtórzyć egzam. z jedn. przedm. po feryach	6 „	— „
	d) Reprobowano na rok .	3 „	— „
	e) przed egzaminem odstąpiło	— „	1 „
	Razem . .	40 publ.	4 ekst.

Świadectwo dojrzałości otrzymali:

1. Babiński Wacław (ekst).
2. Bader Karol
3. Drak Juliusz
4. Gamski Kazimierz
5. Habernoga Karol
6. Kierwiński Józef
7. Lindenbaum Oskar
8. Nieduszyński Tadeusz (z odz.)
9. Nowicki Czesław
10. Nowotarski Augustyn
11. Pawłowski Zygmunt
12. Pazirski Stefan
13. Pikor Mieczysław
14. Pollo Maryan
15. Przybylski Seweryn (z odz.)
16. Rosmarin Otton
17. Rosenfeld Ludwik (ekst.)
18. Ruder Samuel (z odz.)
19. Samuely Aleksander (z odz.)
20. Sapieha Paweł

21. Schechtel Władysław
22. Schwarz Jakób
23. Seidl Piotr
24. Sethaler Karol
25. Sidorowicz Bogusław (z odz.)
26. Sprecher Emanuel
27. Sucharda Aleksander (z odz.)
28. Szczerbowski Maryan
29. Tomasik Seweryn
30. Wepper Tadeusz (z odz).
31. Wysocki Józef
32. Zaczek Jan
33. Zarębski Leopold
34. Zielonka Stanisław

OGŁOSZENIE.

Wpisy uczniów do Zakładu na rok szkolny 1906/7 będą się odbywały dnia 29., 30. i 31. sierpnia. Późniejsze zgłoszenie do zapisu tylko w wyjątkowych wypadkach może być uwzględnione.

Uczniowie mają się zgłaszać osobiście w towarzystwie rodziców lub opiekunów, przedłożyć świadectwo szkolne z ostatniego półrocza i rodowód w dwóch egzemplarzach.

Uczniowie nowo do Zakładu wstępujący mają przedłożyć:

a) metrykę urodzenia, bez której żaden uczeń do Zakładu nie będzie przyjęty;

b) świadectwo szkolne tego Zakładu, gdzie przedtem pobierali naukę, z potwierdzeniem, że mogą być przyjęci do innego Zakładu;

c) złożyć taksę wstępną w kwocie 4 K 20 h.

d) a uczniowie, którzy wstępują do pierwszej klasy, nadto świadectwo rewakcynacyi.

Każdy uczeń ma złożyć przy wpisie 2 K jako datek na zbiory naukowe Zakładu.

Opłata szkolna, która ma być złożona w pierwszych sześciu tygodniach każdego półrocza, wynosi 40 K na jedno półrocze.

Egzamina wstępne do I. klasy odbędą się 1. września.

Egzamina wstępne od II.—VIII. będą się odbywały w dniach od 5. do 15 września.

Egzamina poprawcze odbędą się dnia 30. i 31. sierpnia.

Nabożeństwo wstępne odprawi się dnia 3. września.

Z DRUKARNI ZAKŁADU NARODOWEGO IMIENIA OSSOLIŃSKICH POD ZARZĄDEM KAROLA JASIŃSKIEGO.